

Посібник з інтеграції

Вступний довідник: інформація для осіб, які перебувають під тимчасовим захистом у Болгарії

Зміст

ВСТУП	5
1. Загальна інформація	6
2. Реєстрація для отримання тимчасового захисту та документи	8
2.1 Як отримати тимчасовий захист?	9
2.2 Термін дії тимчасового захисту	9
2.3 Виїзд за кордон	10
2.4 Водійське посвідчення	11
2.5 Інші документи	12
3. Житло	13
3.1 Програма гуманітарної підтримки та інтеграції	14
3.2 Опції за настанняванє	16
4. Освіта	17
4.1 Чому варто віддати дитину до школи?	18
4.2 Загальна інформація про систему освіти	18
4.3 Ясла та дитячі садки	19
4.4 Дошкільна освіта	19
4.5 Зарахування до школи	20
4.6 Підтримка дітей у школі	21
4.7 Вища освіта	22

5. Вивчення болгарської мови	26
5.1 Освіта для дітей	27
5.2 Освіта для дорослих	27
6. Визнання університетських дипломів та професійних кваліфікацій	29
6.1 Загальна інформація про визнання університетських дипломів	30
6.2 Валідація та визнання професійних кваліфікацій	31
7. Доступ до ринку праці та можливості працевлаштування	32
7.1 Види трудових договорів	33
7.2 Права працівників	33
7.3 Вимоги роботодавців	34
7.4 Пошук роботи	34
7.5 Укладання трудового договору	37
7.6 Відкриття банківського рахунку	37
7.7 Допомога по безробіттю	38
7.8 Пенсійне забезпечення	38
8. Соціальна допомога	39
8.1 Соціальна допомога для осіб у скрутному матеріальному становищі	40
8.2 Сімейні виплати на дітей	41
8.3 Допомога для осіб з інвалідністю	42
8.4 Соціальна пенсія для осіб віком від 70 років	44

9. Охорона здоров'я	45
9.1 Плата внесків на медичне страхування	46
9.2 Доступ до медичних послуг	47
9.3 Лікарські засоби	49
9.4 Стоматологічні послуги	49
9.5 Запис на прийом до лікаря-спеціаліста	49
10. Перебування в Болгарії після закінчення терміну тимчасового захисту	50
10.1 Альтернативні правові механізми	51
10.2 Проживання осіб болгарського походження	52
10.3 Пребиваване след издаване на виза "D"	53
11. Ключові послуги та організації: контакти та адреси	54

ВСТУП

Ласкаво просимо до Болгарії!

Ви розпочинаєте тривалий і часом непростий шлях адаптації до нового місця проживання. На щастя, багато державних установ та неурядових організацій (НУО) готові підтримати вас на кожному етапі цього шляху, щоб допомогти вам успішно облаштуватися.

Цей посібник покликаний допомогти вам зробити перші кроки. У ньому ви знайдете інформацію про свої права та обов'язки в Болгарії як особи зі статусом тимчасового захисту, а також дізнаєтеся, де і до кого можна звернутися по допомогу. Посібник також містить інформацію про можливості, доступні для вас у Болгарії.

РОЗДІЛ 1:
**Загальна
інформація**

Що означає ваш статус

Тимчасовий захист - це інструмент, що застосовується в Європейському Союзі для забезпечення якнайшвидшого доступу до прав (зокрема, у сфері освіти, охорони здоров'я та зайнятості) для великої групи іноземців, які були змушені покинути свою країну походження внаслідок збройного конфлікту. Це означає, що отримання статусу тимчасового захисту є відносно швидким і простим процесом, а обсяг конкретних прав визначається відповідними європейськими та національними нормативно-правовими актами.

У Болгарії статус тимчасового захисту надає доступ до всіх основних національних секторних послуг. Ви маєте право на короткострокову підтримку з розміщення строком до 60 днів, а у разі належності до вразливої категорії - на весь період дії тимчасового захисту. Ви також маєте доступ до освіти та працевлаштування без додаткових ускладнень, а також до послуг охорони здоров'я та соціальної допомоги (більш детальна інформація щодо кожного сектору наведена в наступних розділах).

На цьому етапі статус тимчасового захисту не надає автоматичного доступу до дозволів на проживання на інших підставах або до процедури подання заяви на отримання болгарського громадянства.

Хто може отримати тимчасовий захист?

Тимчасовий захист надається в межах Європейського Союзу, зокрема в Болгарії. Ви можете отримати його, якщо до 24 лютого 2022 року перебували на території України та належите до однієї з таких категорій:

- громадяни України;
- особи, які користувалися міжнародним захистом або іншим еквівалентним статусом захисту в Україні;
- громадяни третіх країн, які мають дійсний дозвіл на постійне проживання в Україні.

Якщо ви відповідаєте одній із перших двох зазначених вище умов, право на отримання тимчасового захисту також мають члени вашої сім'ї, а саме: чоловік або дружина, неodrужений/ незареєстрований партнер, діти віком до 18 років, а також інші близькі родичі, які проживали з вами в Україні та перебували на вашому утриманні (наприклад, батьки).

РОЗДІЛ 2:

Реєстрація для отримання тимчасового захисту та документи

2. Реєстрація для отримання тимчасового захисту та документи

2.1 Як отримати тимчасовий захист?

Громадяни України мають право на **90-денне безвізове перебування** в країнах Європейського Союзу, зокрема в Болгарії. Протягом цього періоду ви можете вирішити, чи подавати заяву на отримання тимчасового захисту.

Ви можете отримати тимчасовий захист:

- у центрах Державного агентства у справах біженців (ДАБ);
- у пунктах пропуску через державний кордон у співробітників Генеральної дирекції «Прикордонна поліція»;
- у регіональних дирекціях Міністерства внутрішніх справ та окремих відділеннях поліції.

Повний перелік місць, де можна отримати тимчасовий захист, наведено [ТУТ](#).

Вас можуть попросити заповнити адресну картку із зазначенням адреси вашого перебування в Болгарії.

Після реєстрації ви отримаєте **реєстраційну картку іноземця**, якому надано тимчасовий захист. Це документ, що надає вам доступ до всіх послуг у країні. Він містить ваш унікальний ідентифікаційний номер іноземця.

2.2 Термін дії тимчасового захисту

Реєстраційна картка видається на період, на який на момент її оформлення в Болгарії було затверджено тимчасовий захист. Станом на лютий 2026 року цей період триває до **4 березня 2027 року**. Таке продовження здійснюється рішенням Ради міністрів.

Поновлення реєстраційної картки

Оскільки тимчасовий захист продовжується щороку, необхідно також щорічно поновлювати реєстраційну картку. Зазвичай держава організовує кампанію з поновлення тривалістю близько **45 днів** у період з лютого по квітень, під час якої ви можете поновити картку в реєстраційних центрах **Державного агентства у справах біженців (ДАБ)** або у відділеннях поліції. Поза межами цього періоду поновлення можливе лише в **центрах ДАБ**.

Необхідні документи:

- заява;
- документ, що посвідчує особу (наприклад, закордонний паспорт);
- попередня реєстраційна картка.

ВАЖЛИВО

Рекомендується перевіряти вебсайт Державного агентства у справах біженців або звертатися до неурядових організацій для отримання актуальної інформації щодо кампаній з перереєстрації. (див. розділ 11. Ключові послуги та організації: контакти та адреси).

2.3 Виїзд за кордон

Громадяни України мають право на **90-денне безвізове перебування** у всіх державах - членах Європейського Союзу. Це означає, що протягом цього періоду ви можете подорожувати без додаткових вимог. Після завершення цього періоду для в'їзду до країн ЄС вам знадобиться віза.

Примітка. Для отримання конкретної інформації щодо вимог до в'їзду рекомендується звернутися до посольства країни, до якої ви плануєте подорож.

Тимчасовий захист, отриманий у Болгарії, не може бути перенесений до іншої країни. Якщо ви вирішите переїхати до іншої держави, вам необхідно звернутися до компетентних органів цієї країни для отримання аналогічного або іншого правового статусу.

ВАЖЛИВО

Короткострокове повернення в Україну не є підставою для скасування статусу тимчасового захисту. Навіть у разі тривалішого перебування в Україні та закінчення строку дії реєстраційної картки ви зможете поновити її після повернення до Болгарії.

ВАЖЛИВО

Станом на теперішній час не існує правової процедури добровільної відмови від статусу тимчасового захисту у разі виїзду з Болгарії.

Припинення тимчасового захисту

Тимчасовий захист може бути припинений лише у двох випадках:

якщо існують обґрунтовані підстави вважати, що особа вчинила **тяжкий злочин** або становить загрозу **національній безпеці**

після **завершення строку дії тимчасового захисту** або у разі прийняття рішення про його припинення Радою Європейського Союзу

Інформацію про альтернативні варіанти легального перебування в Болгарії наведено в розділі 10 «Перебування в Болгарії після завершення тимчасового захисту».

2.4 Водійське посвідчення

1) Якщо ви маєте водійське посвідчення, видане в Україні, воно є дійсним у Болгарії без необхідності перекладу або визнання. Якщо строк дії вашого посвідчення закінчився після 31 грудня 2021 року, воно й надалі вважається дійсним за умови, що Україна продовжила строк дії таких документів і повідомила про це країни Європейського Союзу.

2) Якщо у вас немає водійського посвідчення, виданого в Україні, ви повинні отримати його в Болгарії після проходження навчального курсу та складання державного іспиту.

ВАЖЛИВО: Наразі існують труднощі з видачею водійських посвідчень особам, які перебувають під тимчасовим захистом, через відсутність болгарського документа, що посвідчує особу. Перед тим як записуватися на курси водіння та сплачувати відповідні збори, рекомендується **проконсультуватися з юристом**.

Що необхідно для отримання водійського посвідчення на легковий автомобіль?

- мати статус тимчасового захисту;
- досягти 18-річного віку (навчання водінню можна розпочати після досягнення 17 років і 9 місяців);
- мати документ, що підтверджує завершення 10 класу;
- пройти курси водіння та скласти державний іспит;
- пройти одноденний курс з надання першої домедичної допомоги в Болгарському Червоному Хресті.

Як отримати сертифікат, що підтверджує закінчення 10 класу?

1. Перекладіть свій диплом болгарською мовою. Офіційна легалізація не потрібна.
2. Подайте заяву до регіональної адміністрації освіти у вашому регіональному місті. У Софії вона розташована за адресою: вул. Антим I, 17, 4-й поверх, кабінет 401. До заяви додайте оригінал диплома та його переклад.
3. Додайте до заяви оригінал диплома та його переклад. Сплатіть збір. Станом на 2026 рік його розмір становить 25,56€.
4. Сертифікат видається протягом одного місяця.

У **регіональній адміністрації** освіти ви можете отримати сертифікат, що підтверджує закінчення 10 класу. За бажанням ви також можете пройти процедуру визнання повної загальної середньої освіти, що може бути корисним під час подання заяви на отримання водійського посвідчення. Це можна зробити в Національному центрі інформації та документації. Про процедуру визнання див. Розділ 4 «Освіта», пункт 7.2.

Як пройти курси водіння?

1. Курси водіння організують приватні ліцензовані компанії. Шукайте відповідну компанію в Інтернеті.
2. Для отримання базового типу водійського посвідчення – категорії В (яка дозволяє керувати легковим автомобілем) – курс триває від одного до трьох місяців залежно від інтенсивності та включає 40 годин теоретичної підготовки і 31 годину практичної підготовки (водіння).
3. Станом на 2026 рік вартість курсу становить від **400 до 500 євро** залежно від умов школи (більшість шкіл дозволяють оплату в кілька етапів).
4. Після завершення курсу учні-водії складають офіційний державний іспит, який включає теоретичну частину (тест на знання правил дорожнього руху) та практичну частину (водіння автомобіля). Іспит можна складати лише болгарською або англійською мовами

Як пройти курс першої допомоги?

Перед поданням заяви на отримання водійського посвідчення необхідно пройти одноденний курс першої допомоги, організований Болгарським Червоним Хрестом (БЧХ). Подати заявку можна онлайн на сайті БЧХ або особисто. Адреса в Софії: бульвар Дондукова, 61. Вартість курсу у 2026 році становить близько **50 євро**.

Як подати заяву на отримання водійського посвідчення?

1. Зверніться до підрозділу **дорожньої поліції** у вашому місті. У Софії адреса: вул. Лачезар Станчев, 4.
2. **Вам знадобляться такі документи:**
 - заява (подається на місці та автоматично генерується системою; ви повинні уважно перевірити зазначену інформацію);
 - копія паспорта;
 - документ від вашого сімейного лікаря (GP), що підтверджує, що ви фізично здорові та здатні керувати автомобілем;
 - -документ від Болгарського Червоного Хреста, що підтверджує проходження курсу першої допомоги;
 - декларація про проживання в Болгарії (заповнюється на місці);
 - копія документа, що підтверджує закінчення щонайменше 10 класу.
3. Сплатіть збір. Його розмір залежить від строку, у який ви бажаєте отримати посвідчення.

Послуга	Час	Тариф
Стандартна	30 днів	12,78€
Експрес	10 днів	26,56€

2.5 Інші документи

Свідоцтво про народження

- Якщо у вас є дитина, народжена в Болгарії, вона отримує свідоцтво про народження. Медичний заклад, у якому відбулося народження, зобов'язаний повідомити про це муніципалітет, у якому ви зареєстровані (адреса, зазначена у вашій реєстраційній картці). Ви можете отримати документ у муніципалітеті не раніше ніж через сім днів після народження дитини.
- Ця послуга є безкоштовною та обов'язковою для кожної дитини, народженої на території Болгарії.

ВАЖЛИВО

Після отримання свідоцтва про народження ви повинні подати заяву на тимчасовий захист, якщо бажаєте скористатися наданою підтримкою. Процедура див. у розділі вище під назвою «Як отримати тимчасовий захист».

Ваша дитина може отримати болгарське громадянство, якщо один з її батьків є громадянином Болгарії.

Після отримання свідоцтва про народження ви можете звернутися до Посольства України в Софії, щоб повідомити про це українські органи влади. Вам потрібно буде надати офіційний переклад свідоцтва про народження та документи, що посвідчують особу батьків. Ви отримаєте довідку, що підтверджує українське громадянство. Якщо вам потрібно подорожувати, ви можете подати заяву на отримання закордонного паспорту в посольстві.

Свідоцтво про цивільний шлюб

Шлюб у Болгарії:

- Може бути укладений лише з однією особою.
- Укладається добровільно: ніхто не може бути примушений до шлюбу проти своєї волі.
- Укладається між чоловіком і жінкою; одностатеві шлюби не допускаються.
- Укладається між особами, які досягли 18 років. Особи віком 16-17 років потребують дозволу районного суду.
- Є світським: релігійні шлюби не мають юридичної сили і не змінюють ваш сімейний стан у Болгарії.

Щоб одружитися, необхідно подати документи до свого муніципалітету щонайменше за 30 днів до церемонії. Вам знадобляться медичні довідки для обох партнерів, вигдані сімейним лікарем. У Софії документи подаються до Софійського Будинку Радісних Обрядів, за адресою: вул. Кракра, 2А. Залежно від обраної послуги можуть стягуватися збори.

Церемонія проводиться в муніципалітеті або у спеціально обладнаних залах для церемоній. У Софії є шість таких залів. **Після завершення видається свідоцтво про цивільний шлюб, що підтверджує ваш сімейний стан.**

Довідка про несудимість

Довідка про несудимість – це документ, який підтверджує, чи були ви засуджені за скоєння злочину та якого саме. Такий документ може знадобитися при укладанні трудового договору або реєстрації компанії.

Документ видається відділом реєстрації судимостей районного суду за місцем вашої реєстрації.

У Софії довідку про судимість видає Центральний відділ судимостей Міністерства Юстиції, за адресою: вул. Аксакова, 5. Відділ працює щодня з 9:00 до 17:30. Для отримання довідки необхідні такі документи:

- Заява (заповнюється на місці);
- Реєстраційна картка іноземця, який перебуває під тимчасовим захистом (ID)
- Свідоцтво про народження;
- Сплачений державний збір у розмірі **2,56 євро**.

РОЗДІЛ 3: ЖИТЛО

3. Житло

Після прибуття до Болгарії у вас є **два варіанти** розміщення: помешкання, надане державою в рамках **Програми гуманітарної підтримки та інтеграції переміщених осіб з України, або житло за приватною адресою.**

3.1 Програма гуманітарної підтримки та інтеграції

Програма передбачає розміщення на строк до 60 днів, одноразово, протягом терміну дії тимчасового захисту.

Як скористатися житлом за цією програмою?

Вам буде необхідно звернутися до **Транзитного приймального центру** в Елхово, де ви будете перебувати кілька днів (**до 14 днів**), поки буде визначено місце вашого проживання.

В рамках програми ви можете бути розміщені у готелях або закладах, що належать державним або муніципальним структурам. **Найбільша кількість таких закладів розташована в муніципалітетах Несебр та Варна.**

ВАЖЛИВО: Ви повинні заселитися у призначене вам місце проживання протягом 10 днів. Транспортні витрати з Елхово до міста, де розташований заклад розміщення, не покриваються, за винятком випадків: коли ви страждаєте на тяжке фізичне або психічне захворювання, маєте інвалідність, або не можете самостійно організувати свій проїзд через похилий вік або хворобу. У таких випадках транспорт організовує губернатор регіону, де розташоване ваше місце проживання.

Період проживання триває до **60 календарних днів**, після чого ви можете залишитися у закладі, якщо самостійно оплатите проживання, або переїхати за приватну адресу.

Що робити якщо я відношуся до групи ризику?

ЛОособи, які відносяться до групи ризику, мають право на проживання в рамках **Програми протягом усього періоду тимчасового захисту.**

До груп ризику належать:

- діти віком до 12 років, які супроводжуються одним із батьків або іншою дорослою особою, яка виконує функції законного опікуна;
- діти віком від 12 до 16 років, які супроводжуються одним із батьків або іншою дорослою особою, яка виконує функції законного опікуна, якщо дитина подала заяву про зарахування до школи, але ще не була зарахована;
- вагітні жінки після третього місяця вагітності;
- особи з постійною інвалідністю, встановленою компетентним органом Республіки Болгарія – тобто особи, які подали документи для підтвердження інвалідності до Технічної експертної медичної комісії (болг. TELK) (докладніше про процедуру підтвердження див. у частині 7 «Соціальна допомога») або особи з рейтингом TELK понад 50%;
- особи з психічними захворюваннями;
- особи, що здійснюють догляд за тяжкохворим членом родини, включаючи особу з психічним захворюванням, якщо ця особа потребує догляду;
- особи віком 65 років та старше.

Разом із особами, які належать до груп ризику, можуть проживати в помешканні наступні особи:

- всі неповнолітні діти в сім'ї самотнього батька/матері з дитиною віком до 12 років;
- всі неповнолітні діти в сім'ї самотнього батька/матері з дитиною віком від 12 до 16 років, якщо дитина подала заяву на вступ до школи, але ще не була зарахована;
- дружина або чоловік особи віком старше 65 років, яка/який досяг 60 років і старше та надав пенсійне посвідчення України.

Документи, що підтверджують належність до групи ризику, подаються до відповідного управління «Соціальна допомога»: якщо ви все ще перебуваєте в Елхово – до місцевого управління, або до управління, на території якого розташований заклад, де ви проживаєте.

Форма для визначення права на отримання допомоги заповнюється на місці.

Усі документи повинні бути перекладені болгарською мовою.

Управління соціальної допомоги має до **14 днів для розгляду вашої заяви**. Вони повідомляють про своє рішення заклад що надає житло та Національний оперативний штаб, а не безпосередньо вам. На цьому етапі немає можливості оскаржити рішення.

Необхідні документи

для дітей віком до 12 років: завірена копія свідоцтва про народження дитини та заява від батьків/опікунів про те, що вони самостійно проживають та опікуються дитиною/дітьми на території Республіки Болгарія.

для дітей віком від 12 до 16 років: документи, перелічені вище, плюс копія заяви, поданої до школи або регіональної адміністрації освіти про зарахування дитини до школи.

для вагітних жінок: копія медичного документа від лікаря-спеціаліста (акушера-гінеколога), який здійснює практику у Республіці Болгарія.

для осіб з постійною інвалідністю: особам із сертифікатом ТЕЛК – копія експертного рішення ТЕЛК; для осіб, які очікують на рішення ТЕЛК – номер заявки направлення на ТЕЛК від сімейного лікаря, епікриз та інші медичні документи, що підтверджують непрацездатність.

для осіб з психічними захворюваннями: копія медичного документа, виданого лікарем-фахівцем, який спостерігає захворювання (психіатром або неврологом), АБО експертне рішення ТЕЛК, АБО медичний висновок медичного закладу.

для осіб, які доглядають за тяжкохворим членом сім'ї: копія медичного документа на особу, яка хворіє, та заява від особи, яка надає догляд, про те, що вона згодна та буде виконувати цю діяльність під час перебування тяжкохворого на території Республіки Болгарія.

для осіб віком 65 років і старше: копія свідоцтва про народження АБО картка реєстрації тимчасового захисту

3.2 Варіанти розміщення

Оренда житла

- Спочатку ви повинні підписати договір оренди. Зазвичай він укладається на один рік і може бути продовжений за згодою обох сторін.
- Бажано, щоб договір був двомовним – болгарською мовою та мовою, яку ви розумієте;
- Важливо, щоб у договорі були зазначені імена всіх членів сім'ї;
- Зазвичай під час підписання договору ви повинні сплатити орендну плату за перший місяць та застава, що дорівнює місячній орендній платі, яка буде повернена вам після звільнення квартири. Це означає, що під час підписання договору ви повинні мати кошти на оплату двох місяців оренди;
- Майте на увазі, що ви також повинні будете сплачувати щомісячні рахунки на електроенергію, воду, опалення (якщо воно надається централізовано) та внески за утримання спільних частин будинку, які можуть значно відрізнятися залежно від об'єкта нерухомості. Запитайте у власника житла про середню щомісячну суму для покриття всіх комунальних платежів.

Як знайти житло для оренди?

- **Вебсайти з оголошеннями про житло:** Болгари часто використовують спеціалізовані вебсайти для публікації та пошуку квартир для оренди по всій країні. Зазвичай оголошення містять інформацію про місцезнаходження квартири, її площу, кількість кімнат, фотографії об'єкта, місячну орендну плату та контактні дані власника. Як правило, після зв'язку з власником домовляються про огляд об'єкта.

Ось деякі з найпопулярніших веб-сайтів з оренди квартир: www.imot.bg, www.imoti.net, www.alo.bg

- **Агентства нерухомості:** Агентства нерухомості можуть допомогти вам знайти квартиру, яка відповідає вашим вимогам і потребам. Зазвичай представник агентства супроводжує вас під час огляду нерухомості, яку агентство підбрало для вас.
 - Оскільки деякі агентства беруть плату за огляд, заздалегідь уточніть умови його проведення. Агентство утримує з вас комісію за послуги, якщо буде підписано договір оренди. Комісія зазвичай дорівнює половині місячної орендної плати, однак ця практика може відрізнятися.
- **Неурядові організації (НУО):** Іноді міжнародні та неурядові організації реалізують проекти, в рамках яких надається житло. Обов'язково перевірте, яка підтримка наразі доступна в Міжнародній організації з міграції, Болгарському Червоному Хресті та Карітас. За додатковою інформацією звертайтеся до громадських центрів **Compass**. (Усі контакти можна знайти в розділі 12 «Ключові послуги та організації».)

Проживання в соціальних службах

- *Існує два типи послуг для осіб, які залишилися без житла.*

а. Центри тимчасового проживання: надають притулок на строк до трьох місяців протягом календарного року з можливістю продовження перебування ще на три місяці.

- У Софії є три такі центри, розташовані в районах Захарна Фабрика, Красна Поляна та Люлін. У Бургасі центр розташований у районі Акації.
- Щоб подати заявку, необхідно звернутися до **Управління соціальної допомоги** в муніципалітеті, де ви зареєстровані. Під час подання заявки вам знадобляться особисті документи.

б. Притулки: надають житло лише взимку (зазвичай з грудня по березень) і тільки в нічний час (з 17:00 до 10:00 наступного ранку).

- Ви також можете бути розміщені в інших типах центрів залежно від вашої індивідуальної ситуації (наприклад, у центрах, що надають підтримку жінкам з малими дітьми, жертвам торгівлі людьми або насильства, людям з інвалідністю). Співробітники Управління соціальної допомоги ознайомлять вас з усіма доступними варіантами.

Третій варіант, це подати заявку на муніципальне житло. Це житлові приміщення, що належать муніципалітетам і здаються в оренду за символічною ціною особам, які мають потребу в житті. Муніципалітети мають різні критерії прийому заявок, деякі з яких можуть перешкоджати поданню заяви, наприклад вимога щодо певного строку проживання. Уточніть умови у вашому муніципалітеті.

РОЗДІЛ 4: Освіта

4.1 Чому варто відгати дитину до школи?

- Моя дитина матиме структурований і динамічний розпорядок дня, а я, як батько/мати, матиму більше часу.
- Моя дитина стане частиною європейської системи освіти та отримає диплом, який визнається в усьому Європейському Союзі.
- Зустрічі з іншими дітьми сприятимуть формуванню нових дружніх стосунків і різноманітних вражень.
- Моя дитина вивчить нову мову.
- Моя дитина матиме можливість брати участь у різноманітних позашкільних культурних та спортивних заходах.

Освіта в Болгарії є обов'язковою для дітей віком від 4 до 16 років і є **безкоштовною** в муніципальних та державних школах.

Батьки, які не записують своїх дітей до системи освіти, можуть бути **оштрафовані** та **не матимуть права на отримання сімейних допомог** на дітей у повному обсязі.

4.2 Загальна інформація про систему освіти

Освіта у Болгарії поділяється на кілька етапів:

- **Дошкільна освіта** (для дітей віком від 4 до 7 років), яка переважно здійснюється у дитячих садках
- **Шкільна освіта**, яка поділяється на:
 - Початкову (1-4 класи)
 - Середню школу (5-7 класи): після закінчення сьомого класу діти отримують диплом про **початкову освіту**
 - Нижчу середню школу (8-10 класи)
 - Старшу середню (11-12 класи): після закінчення 12 класу діти отримують атестат про середню освіту
- **Вища освіта**, яка здійснюється у вищих навчальних закладах (університетах), де передбачені такі ступені:
 - **Бакалавр** (3 або 4 роки)
 - **Магістр** (тривалість 1 або 2 роки)
 - **Доктор** (мінімальна тривалість 3 роки)

Незалежно від етапу навчання, оцінювання здійснюється за такою шкалою:

- 6 (відмінно)
- 5 (дуже добре)
- 4 (добре)
- 3 (задовільно)
- 2 (незадовільно).

Навчальний рік починається з **15 вересня** і, залежно від етапу освіти, триває до **24 травня – 30 червня**.

4.3 Ясла та дитячі садки

- Діти віком від **10 місяців до 3 років** можуть відвідувати ясла, а діти віком від **3 до 7 років** – дитячі садки.

Там про них піклуються медичні працівники, вихователі та доглядальниці; їм надається відповідне харчування та забезпечується здоровий режим ігор, навчання, харчування й відпочинку (включно з післяобіднім сном).

Муніципальні ясла та дитячі садки є безкоштовними, батьки сплачують невелику плату за додаткові заходи.

Як записати дитину в ясла або дитячий садок?

Кожна муніципальна адміністрація має власну процедуру зарахування. У великих муніципалітетах це зазвичай здійснюється через онлайн-платформу.

- У Софії заявки подаються через так звану Інформаційну систему обслуговування дитячих садків, підготовчих груп та першого класу в школах це інтернет-платформа за адресою: www.kg.sofia.bg. У Бургасі електронна система розміщена за адресою: <https://www.dzburgas.org/>, у Варні - <https://dg.uslugi.io/>.
- Заявки зазвичай подаються в період з березня по травень, до того як дитина почне відвідувати ясла або дитячий садок на початку навчального року, з 15 вересня. Подати заявку можна і в будь-який інший час року, однак шанси на наявність вільних місць у такому разі менші.

Щоб записати дитину в ясла або дитячий садок, батьки повинні подати низку документів, перелік яких може відрізнятись залежно від муніципалітету. Зазвичай необхідні такі документи:

- свідоцтво про народження дитини;
- довідка від роботодавця про те, що батьки працюють на законних підставах (якщо така інформація зазначається під час подання заявки);

- медична картка дитини, вигана її сімейним лікарем;
- документ, що підтверджує всі обов'язкові щеплення, виганий сімейним лікарем дитини;
- негативні результати тестів на патогенні кишкові бактерії та кишкові паразити.

ВАЖЛИВО: Щоб дитина могла відвідувати ясла або дитячий садок, вона повинна бути вакцинована відповідно до всіх вимог болгарського календаря щеплень. (Детальнішу інформацію про вакцинацію див. у розділі 9 «Охорона здоров'я».)

ВАЖЛИВО: Кількість місць у муніципальних яслах та дитячих садках у великих містах обмежена. Якщо ви подали заявку, але вашу дитину не було зараховано, ви маєте право на фінансову компенсацію. Компенсація виплачується лише у випадку, якщо дитина відвідує приватні ясла або дошкільний заклад, що має ліцензію Міністерства освіти. Зверніться по допомогу в цьому процесі до співробітників НУО (контакти див. у частині 12 «Основні послуги та організації: контакти та адреси»).

4.4 Дошкільна освіта

Дошкільна освіта є обов'язковою для дітей, які досягли 4-річного віку, і триває до вступу до першого класу (зазвичай у віці 7 років). Вона надається в дитячих садках і школах, які мають групи дошкільної освіти. Щоб подати заявку на вступ до дитячого садка, див. попередній пункт.

Якщо ваша дитина віком від 4 до 7 років яка обов'язково повинна отримувати дошкільну освіту, але не була прийнята до дитячого садка, ви можете подати заяву до муніципалітету за вашою поточною адресою з метою отримання допомоги в пошуку вільних місць. Якщо таких місць немає, ви можете зарахувати дитину як приватного учня до дитячого садка.

Під час зарахування до першого класу дитина повинна **надати довідку про закінчення дошкільної освіти**, яка видається відповідним дитячим садком або школою, де вона її проходила.

4.5 Зарахування до школи

Процедура зарахування дитини, яка перебуває під тимчасовим захистом, до школи залежить від того, чи має ваша дитина диплом про попередню освіту (з України або іншої країни).

1 Варіант 1: Якщо дитина не має диплома

1. Подайте заяву про зарахування до **регіональної адміністрації** освіти у вашому регіональному місті.
2. Адміністрація повинна направити вашу дитину до конкретної школи, виходячи з вашого місця проживання та ваших уподобань, протягом **семи робочих днів**.
3. Школа, до якої направлено вашу дитину, повинна **протягом 14 днів** організувати співбесіду з дитиною, щоб визначити, до якого класу її зарахувати.
 - а. Діти **1-4 класів** зараховуються до класів, що відповідають їхньому віку (семирічні – до першого класу, восьмирічні – до другого, дев'ятирічні – до третього, десятирічні – до четвертого);
 - б. Діти **5-10 класів** зараховуються до класу на розсуд школи на основі співбесіди, але не можуть бути повернуті більше ніж на три роки від класу, що відповідає їхньому віку.
4. Дитина повинна бути зарахована **протягом 10 робочих днів** після співбесіди до конкретного класу за наказом директора школи.

Зарахування дітей до першого класу в Софії здійснюється через Інформаційну систему обслуговування дитячих садків та підготовчих груп у школах – онлайн-платформу за адресою: www.kg.sofia.bg. ✨

Зарахування до школи можливе протягом усього навчального року, за винятком останніх **45 шкільних днів** перед закінченням навчального року.

2 Якщо ваша дитина має диплом

1. Якщо ваша дитина навчається в 1-6 класах (крім п'ятого класу)

- **Крок 1: Підготуйте переклад диплома вашої дитини на болгарську мову у сертифікованого перекладача.** Болгарський Червоний Хрест може допомогти вам із перекладом документа (*Контакти див. у розділі 12. Ключові послуги та організації.*)
 - Диплом **не потрібно** легалізувати або апостильовати. Достатньо **перекладу на болгарську мову.**
- **Крок 2: Зверніться до школи, яку ви обрали.** Візьміть із собою оригінал диплома та його переклад. На місці ви заповните заяву.
 - Школа може відмовити в зарахуванні вашої дитини, якщо немає вільних місць. У цьому випадку зверніться до іншої школи або по допомогу до регіональної адміністрації освіти у вашому місті.
- **Крок 3:** Директор школи визнає диплом і ухвалить рішення про зарахування протягом 10 днів.

2. Якщо ваша дитина навчається в 5-му класі або в 7-12-му класах

- **Крок 1: Зробіть переклад диплома вашої дитини на болгарську мову у сертифікованого перекладача.**
- **Крок 2:** Зверніться до **регіональної адміністрації** освіти у вашому місті та подайте заяву на зарахування до обраної школи, а також заяву про визнання диплома вашої дитини. **Необхідні документи:**
 - заява, яку ви заповните на місці;
 - оригінал диплома та переклад на болгарську мову;
 - виписка з предметів, що вивчалися, із зазначенням кількості годин та оцінок, якщо ця інформація не вказана в дипломі;
 - ви також сплатите на місці збір за визнання диплома (станом на 2026 рік – 17,90 євро), якщо вашій дитині виповнилося 16 років.
- **Крок 3:** Регіональна адміністрація освіти протягом одного місяця ухвалить рішення про визнання диплома, а також наказ про зарахування дитини до школи відповідно до вашого місця проживання, уподобань та наявності вільних місць.
- **Крок 4:** Після зарахування до школи учні 7 класу повинні скласти іспит з болгарської мови, а учні 8-12 класів – еквівалентні іспити з предметів, які вони не вивчали в Україні. Ці іспити складаються поступово, а не одразу після зарахування.

4.6 Підтримка дітей у школі

Часове по болгарски език

Діти, які перебувають під тимчасовим захистом, мають право на додаткові заняття болгарської мови в школі. Кількість уроків залежить від етапу навчання та становить від 60 до 120 навчальних годин.

Батьки повинні подати заяву директору школи, щоб записати свою дитину на такі заняття. Якщо вас не проінформували про цю можливість, поцікавтеся нею в школі самостійно.

Додаткова підтримка:

- додаткові години з академічних предметів, якщо є така потреба;
- безкоштовні підручники: усі підручники для дітей 1-12 класів надаються учням безкоштовно;
- безкоштовний сніданок, фрукти, свіже молоко;
- участь у позакласних спортивних та культурних заходах;
- медичне обслуговування;
- психологічна підтримка, якщо є потреба;
- спеціалізована підтримка для дітей з інвалідністю або особливими освітніми потребами.

4.7 Вища освіта

Станом на 2026 рік у Болгарії налічується 38 державних університетів.

Найвідоміші державні університети в Софії:

- Софійський університет імені «Святого Климента Охридського»;
- Університет національної та світової економіки;
- Технічний університет, Софія;
- Університет архітектури, цивільного будівництва та геодезії.

Інші університети в різних містах країни:

- Технічний університет – Варна;
- Державний університет Бургаса «Асен Златаров»;
- Університет Пловдива «Паїсії Хілендарський»;
- Університет Велико-Турново «Св. Кирило і Св. Мефодій»;
- Університет Тракія – Стара Загора;
- Південно-Західний університет «Неофіт Рильський».

Також є спеціалізовані академії, пов'язані з мистецтвом:

- Національна академія мистецтв, Софія;
- Національна академія театрального та кіномистецтва «Кростьо Сарафов», Софія;
- Національна музична академія «Проф. Панчо Владігеров».

У Болгарії також є сім університетів, у яких здійснюється підготовка за медичними спеціальностями:

- Медичний університет, Софія
- Медичний факультет Софійського університету «Св. Климент Охридський»
- Медичний університет «Проф. д-р Параскев Стоянов», Варна
- Медичний факультет Бургаського державного університету «Асен Златаров»
- Медичний університет, Пловдив
- Медичний університет, Плевен
- Медичний факультет Тракійського університету, Стара Загора

Ви можете порівняти всі програми та рейтинги болгарських університетів на спеціальній платформі: www.rsvu.mon.bg. 🖱️

Подання заявки та навчання

Існує два варіанти вступу до болгарського державного університету: за спеціальним указом для кандидатів, які перебувають під тимчасовим захистом, або за загальною процедурою для іноземців.

Вступ за постановою № 264 Віг 2024 року про зарахування студентів з тимчасовим захистом

Ця спеціальна постанова дозволяє навчатися в державних університетах Болгарії за спрощеною процедурою (у конкуренції лише з іншими кандидатами, які перебувають під тимчасовим захистом, а не з громадянами Болгарії), при цьому сплачуючи навчальні внески на рівні громадян Болгарії.

Щороку в травні або червні Рада міністрів затверджує до **400 місць** за цим указом. Ці місця заздалегідь розподіляються між університетами та спеціальностями. Освіта доступна лише у денній формі навчання для здобуття ступеня бакалавра або магістра.

ВАЖЛИВО

Інформація про всі місця за цим указом, а також про процедури подання заяв, не публікується в узагальненому вигляді. УВКБ ООН збирає цю інформацію від усіх університетів. Для її отримання зверніться до **УВКБ ООН або до Центрів захисту та інклюзії Compass** (контакти див. у розділі 11.).

Якщо ви віддаєте перевагу конкретному університету, ви можете звернутися до студентського відділу або відділу міжнародних студентів, щоб дізнатися про доступні спеціальності, вимоги до вступу та терміни подання документів за Постановою № 264.

ВАЖЛИВО

Існує також інший нормативний акт, який полегшує доступ громадян України до болгарських державних університетів, – Указ № 103 Віг 1993 року. Він передбачає спрощену процедуру вступу та можливість отримання стипендії для **громадян України болгарського походження**.

Якщо ви відповідаєте цій умові, ви можете подати заявку відповідно до Указу № 103 через спеціальну платформу – [Єдину систему вступних іспитів](#). Слідкуйте за оновленнями на платформі, оскільки там публікуються графіки та вимоги до іспитів.

Вам буде потрібно створити профіль, який включає завантаження документів про освіту, а також документа, що підтверджує болгарське походження. Заявка подається шляхом складання онлайн-тесту, який включає питання з болгарської мови, літератури та історії Болгарії. Для вступу на медичні або мистецькі спеціальності передбачені додаткові онлайн-іспити.

Вступ за загальною процедурою для іноземців

Якщо ви подаєте заявку як іноземець, плата за навчання є значно вищою, однак зарахування відбувається на підставі документів або після складання вступних іспитів англійською мовою, а саме навчання також проводиться англійською мовою.

Плата за навчання для громадян Болгарії становить від **100 до 450 євро** за семестр, тоді як для іноземців – від **1 500 до 3 000 євро** за семестр.

Стипендії можуть надаватися за високі академічні досягнення та/або відповідність соціальним критеріям, однак умови їх отримання відрізняються залежно від університету. Вони доступні лише для студентів, зарахованих за **Постановою № 264** або **Указом № 103**, але не для іноземців.

Перед подачею заявки (незалежно від процедури):

Для навчання в болгарських державних університетах необхідно мати оригінал диплома про повну загальну середню освіту, який визнається в Болгарії.

ВАЖЛИВО

Визнання дипломів про середню освіту (шкільну освіту) здійснюється Національним центром інформації та документації (NACID), який знаходиться за адресою: бульвар Г. М. Димитрова, 52А, м. Софія.

Для цього вам знадобляться такі документи:

- Заява, яку ви заповните на місці;
- Оригінал диплома та його переклад болгарською мовою (легалізація не потрібна, достатньо перекладу, виконаного присяжним перекладачем);
- Додаток із переліком вивчених предметів із зазначенням кількості навчальних годин та оцінок, якщо ця інформація не зазначена в дипломі;
- На місці сплачується збір за визнання документа (станом на **2026 рік – 25,56 євро**).

Також можливо подати заявку **онлайн через вебсайт NACID** та надіслати оригінали документів поштою, якщо ви не проживаєте в Софії.

Відповідь щодо визнання документа надається протягом одного місяця.

ВАЖЛИВО

Рекомендується подати документи на визнання диплома якомога швидше після його отримання, щоб не пропустити встановлені терміни подання заяв до університетів.

Coursera для біженців, Болгарія

Coursera для біженців, створена спільно з Державним департаментом США та запущена у Всесвітній день біженців (20 червня 2016 року), дає можливість біженцям отримувати безкоштовний доступ до онлайн-курсів та навчальних програм.

Якщо ви шукає притулку, біженець, користуєтеся тимчасовим захистом або є особою без громадянства, ця можливість для вас. Почніть навчання вже сьогодні: більшість курсів, навчальних програм і сертифікатів після завершення доступні безкоштовно!

Ви можете вибирати з різних сфер, таких як комп'ютерні науки, бізнес, здоров'я та вивчення мов. Доступ до Coursera можливий як через мобільний додаток, так і через веб-сайт.

Кроки для реєстрації

Крок 1: Зареєструйтеся в програмі

Як зареєструватися - відскануйте QR-код і заповніть реєстраційну форму:

Крок 2: Отримання запрошення

Протягом тижня після реєстрації УВКБ ООН надішле вам індивідуальне запрошення приєднатися до програми електронною поштою.

- Не гніться запрошенням.
- Якщо лист не прийшов, перевірте спам чи небажану пошту.

Крок 3: Налаштуйте свій обліковий запис

- Натисніть на посилання у листі, щоб перейти на головну сторінку Coursera.
- Щоб створити обліковий запис, натисніть «SIGN UP» («ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ») та введіть повне ім'я, дійсну електронну адресу та пароль.

Ступка 4: Влезте в профіля си и започнете да учите

- Увійдіть, використавши email і пароль, які вказали під час реєстрації, та натисніть синю кнопку «LOG IN» («УВІЙТИ»).
- Після входу ви опинитеся на платформі Coursera для біженців. Оберіть курс або курси, які хочете проходите, і натисніть «GO TO COURSE» («ПЕРЕЙТИ ДО КУРСУ»), щоб розпочати навчання.

РОЗДІЛ 5:
**ВИВЧЕННЯ
БОЛГАРСЬКОЇ МОВИ**

5. Вивчення болгарської мови

5.1 Освіта для дітей

Діти, які навчаються в болгарських школах, мають право на додаткове навчання болгарської мови (див. розділ 4. Освіта, пункт 4.6). Школи також організують інші заходи для підтримки дітей. Уточніть у школі, які додаткові можливості доступні.

Ви також можете звернутися до так званих **Центрів підтримки особистого розвитку (болгарською мовою - «ЦПАР»)**. Вони організують безкоштовні додаткові заняття та інші освітні заходи для учнів.

У Софії діють два таких центри:

- **Софійський центр мистецтв, культури та освіти** (має шість філій - тел. 02 9360402);
- **Національний дитячий палац**: бульвар Олександра Стамболійського, 191.

У Пловдиві: Центр підтримки особистого розвитку: бульвар Шести Септември, 193.

У Бургасі центр має значний досвід роботи з дітьми з України, включно з окремою будівлею, де заняття проводять переважно українські вчителі. Адреса головного офісу: бульвар Райна Княгиня, 11.

У Варні центр розташований за адресою: вул. Петко Каравелова, 3А.

Якщо ваша дитина має труднощі з вивченням болгарської мови, ви також можете звернутися до **неурядових організацій**, які надають безкоштовну освітню підтримку.

У Софії до таких організацій належать Фонд «Reach Out», Фонд «Допомога Україні», Асоціація «Будинок великих і малих мрій» та Асоціація «Відкриті обійми». У Варні допомогу надають Асоціація «Енергія» та Фонд «Агра». У районі Несебра та Сонячного берега - Фонд «Добро». Контакти див. у частині 11.

5.2 Освіта для дорослих

Безкоштовні курси

Державних установ, які б надавали безкоштовні курси болгарської мови для дорослих, не існує.

- Ви можете звернутися до **Бюро праці** за вашою поточною адресою, щоб перевірити, чи доступна така можливість у межах активних програм.
- Водночас існують міжнародні та неурядові організації, які надають таку підтримку. Станом на 2026 рік це, зокрема, **Міжнародна організація з міграції та Карімас**.
 - Там ви можете знайти курси рівнів **A1, A2, B1 та B2**, як очні, так і онлайн.
 - Вам необхідно звернутися до цих організацій та висловити свою зацікавленість та після формування відповідної групи з вами зв'яжуться.

 На вебсайті УВКБ ООН зібрано безкоштовні підручники та навчальні посібники з болгарської мови, зокрема підручники «Болгарська мова для біженців». Також там доступні аудіофайли та додатки з перекладами.

Платні курси

Платні курси болгарської мови організуються в університетах і приватних мовних школах.

Софійський університет «Св. Климент Охридський» ✎

Кафедра мовної підготовки Софійського університету «Св. Климент Охридський» пропонує курси болгарської мови для іноземців усіх рівнів і видає дипломи, які визнаються офіційними органами під час подання заяви на отримання болгарського громадянства.

- Електронна пошта: office@deo.uni-sofia.bg
- Адреса: Софія, вул. Коста Лулчев, 27 Телефон: +359 2 8723 481

Кафедра болгарської мови як іноземної Софійського університету «Св. Климент Охридський» також пропонує курси болгарської мови для іноземців.

- Електронна пошта: katedra.be.chujd@gmail.com
- Адреса: бульвар Цар Освободител, 15, ректорат, кімната 118
- Телефон: +359 2 930 8573

Новий болгарський університет (НБУ) ✎

Новий болгарський університет також пропонує навчання болгарської мови для рівнів **A1 та A2** в індивідуальному та груповому форматах.

- Електронна пошта: upro@nbu.bg
- Адреса: Софія, НБУ, вул. Монтевідео, 21, корпус 2, кабінет 108
- Телефон.: +359 2 8110 110 (опція 6), +359 2 8110 108

©Новий болгарський університет

© Софійський університет «Св. Климент Охридський»

РОЗДІЛ 6:
ВИЗНАННЯ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ
ДИПЛОМІВ ТА
ПРОФЕСІЙНИХ
КВАЛІФІКАЦІЙ

6. Визнання університетських дипломів та професійних кваліфікацій

6.1 Загальна інформація про визнання університетських дипломів

Для визнання вашого диплома в Болгарії ви повинні мати оригінал диплома та академічну довідку з переліком предметів, які ви вивчали.

Кога е необходимо признание?

Процедура офіційного визнання університетських дипломів, виданих у країні походження, залежить від мети, для якої ви плануєте його використовувати:

<p>Продовжити вищу освіту</p>	<p>Диплом визнає університет, до якого ви подаєте заявку.</p>
<p>Початку роботи</p>	<p>Національним центром інформації та документації (НАЦИД). Адреса: бульвар ім. Г. М. Димитрова, 52А, м. Софія.</p>

Для більшості професій визнання диплома не є обов'язковою умовою для початку роботи, однак воно може значно полегшити процес працевлаштування. Рекомендується уточнити у вашого (потенційного) роботодавця, чи є таке визнання необхідним.

Якщо ви маєте диплом з права, архітектури, зварювання, інженерії, медицини, медсестринства або фармації (а також деяких інших менш поширених професій), процедура визнання є більш складною та передбачає додаткові етапи. Рекомендується звернутися за консультацією до представників неурядового сектору (контакти див. у розділі 11.).

Якщо у вас немає оригіналу диплома, ви можете скористатися спеціальною адміністративною процедурою в Національному центрі інформації та документації (НАЦИД/НАСІД), за результатами якої видається Рекомендація щодо визнання вищої освіти, здобутої в іноземних вищих навчальних закладах. Ця рекомендація не замінює офіційний документ, однак може використовуватися для працевлаштування, зарахування до програм професійної підготовки тощо.

Як отримати визнання свого диплома?

Крок 1: Перекладіть свій диплом та академічну довідку на болгарську мову. Переклад повинен бути виконаний сертифікованим перекладачем.

Болгарський Червоний Хрест може надати допомогу з перекладом документів.

Крок 2: Погайте переклад разом з оригіналом диплома та академічною довідкою до обраного вами університету або до Національного центру інформації та документації (НАЦИД/НАСІД).

- На місці необхідно заповнити заяву та декларацію про обробку персональних даних. Форми можна заздалегідь завантажити з вебсайту: www.nacid.bg.
- У разі подання документів до НАЦИД необхідно також мати **документ**, що посвідчує особу.

Крок 3: Процедура розгляду триває до двох місяців з дати подання повного пакета документів.

6.2 Валідація та визнання професійних кваліфікацій

Валідація професійних навичок

Валідація – це процедура, яка визначає, чи відповідають ваші професійні навички національним освітнім вимогам у певній сфері. Метою валідації є полегшення доступу до професійної освіти та ринку праці.

- Додаткова інформація: Валідація можлива лише для певного переліку професій, включених до офіційного списку, який затверджується щороку. Цей список охоплює багато професій у різних галузях. Детальнішу інформацію можна знайти на вебсайті Національного агентства з професійної освіти та навчання (NAVET).

Вебсайт: <https://www.navet.government.bg/eng/>. *

- **Де проводиться валідація:** Валідація може здійснюватися в професійних школах, середніх школах, художніх та спортивних школах, професійних коледжах і центрах професійного навчання, які надають підготовку за професією, яку ви бажаєте валігувати. Рекомендується звернутися за допомогою до неурядового сектору, щоб знайти відповідну установу.

- Освітні вимоги для кандидатів: Кандидати повинні мати щонайменше диплом про закінчення четвертого класу або сертифікат про успішне завершення курсу з ліквідації неграмотності.

Визнання професійних навичок

Визнання професійних навичок – це офіційне підтвердження вашого права на здійснення певної професійної діяльності в Болгарії.

- **Вимога:** Процедура визнання необхідна лише для регламентованих професій, таких як юрист, архітектор, зварювальник, інженер, лікар, медсестра, фармацевт (а також для деяких інших менш поширених професій).
- **Відповідальна установа:** Національний центр інформації та документації повідомить вам, яка установа є відповідальною за процедуру визнання залежно від конкретної професії).

РОЗДІЛ 7:
ДОСТУП ДО РИНКУ
ПРАЦІ ТА
МОЖЛИВОСТІ
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Тимчасовий захист надає вам право працювати на тих самих умовах, що й громадяни Болгарії, без необхідності отримання спеціального дозволу.

- Стандартний робочий тиждень у Болгарії становить 40 годин (8 годин з понеділка по п'ятницю). Стандартна щорічна оплачувана відпустка становить 20 днів на рік.
- Мінімальна заробітна плата у 2026 році становить 620,20 євро. У реальному грошовому вираженні, після сплати всіх внесків на соціальне страхування, ви отримаєте 481,27 євро. Якщо ви працюєте повний робочий день (вісім годин, п'ять днів на тиждень), ваша заробітна плата не може бути нижчою за цю суму.

7.1 Виду трудових договорів

<p>Трудовий договір</p>	<p>Трудовий договір між роботодавцем і працівником зазвичай є безстроковим (але може бути й строковим). Він передбачає фіксований робочий час і місце роботи.</p>	<p>Він гарантує низку соціальних прав, зокрема: фіксовану місячну заробітну плату і кількість робочих годин, автоматичну сплату соціальних і медичних внесків, оплачувану щорічну відпустку, а також право на допомогу по безробіттю.</p>
<p>Цивільний договір</p>	<p>Цивільний договір укладається для виконання конкретного завдання. Оплата може здійснюватися щомісячно або після успішного виконання завдання. Робочий час не є фіксованим і залежить від домовленостей між сторонами.</p>	<p>Цей тип договору забезпечує більш обмежений соціальний захист, але водночас пропонує більшу гнучкість (наприклад, відсутність фіксованого місця роботи чи робочого часу). Водночас за цивільним договором не надається щорічна оплачувана відпустка та, як правило, не сплачуються внески на медичне й соціальне страхування.</p>

7.2 Права працівників

- **Щорічна відпустка (оплачувана відпустка)** – це період часу протягом року, коли ви не працюєте, але це не вважається порушенням трудової дисципліни, і ви продовжуєте отримувати заробітну плату. Ви маєте право на щорічну відпустку, якщо пропрацювали в Болгарії не менше восьми місяців.
- **Внески** – це кошти, які автоматично вираховуються з вашої щомісячної заробітної плати для забезпечення підтримки у випадках, коли ви не можете працювати, наприклад, через хворобу, народження дитини, інвалідність, безробіття, нещасний випадок на виробництві або вихід на пенсію. Загальний розмір страхових внесків становить трохи більше **13%** від вашої заробітної плати, а додатково **10%** сплачується державі у вигляді податку.
- **Оплачувана відпустка через хворобу:** працівники, які пропрацювали не менше 6 місяців, мають право на оплачувану відпустку у зв'язку з хворобою.
 1. **Оплата:** відпустка через хворобу оплачується в розмірі 70% від середньої валової денної заробітної плати. Перші 2 дні оплачує роботодавець, а решту – Національний інститут соціального страхування.
 2. **Процедура:** після повернення на роботу роботодавцю необхідно надати медичну довідку, підписану та завірену печаткою вашого сімейного лікаря (терапевта) або лікаря-спеціаліста.

Права вагітних жінок:

- безпечні умови праці;
- відсутність нічних змін або роботи поза встановленим законом робочим часом;
- право відмовитися від виконання завдань, які можуть становити ризик для вашого здоров'я або здоров'я вашої дитини.

Декретна відпустка

Жінки мають право на **410 днів** декретної відпустки, починаючи з 45 дня до передбачуваної дати пологів. Після досягнення дитиною 6-місячного віку, залишок відпустки може бути переданий батькові.

- Якщо ви пропрацювали в Болгарії не менше 12 місяців, ви отримаєте 90% від вашої бруто-зарплати за місяць протягом першого року. На другий рік ви маєте право на 398,81 євро на місяць (станом на 2026 рік).
- Ваші дії: Зверніться до бухгалтера вашого роботодавця, щоб дізнатися, які конкретні документи необхідно подати протягом цього періоду.

7.3 Вимоги роботодавців

Болгарія відчуває значний дефіцит робочої сили в усіх секторах, тому багато компаній готові наймати працівників з-за кордону.

Мова

Більшість роботодавців вимагають базового знання болгарської мови. Рекомендується скористатися можливістю записатися принаймні на базовий курс (*інформацію про курси болгарської мови див. у розділі V. Болгарська мова*).

Трудова поведінка

Основні вимоги роботодавців до працівників – пунктуальність, відповідальне ставлення до роботи та мотивація до набуття нових навичок.

Кваліфікація

Компанії зазвичай достатньо гнучкі щодо дипломів і сертифікатів про освіту, отриманих у країні походження. Часто замість формального підтвердження освіти роботодавці оцінюють практичні навички за допомогою тестових або практичних завдань. Багато роботодавців також проводять навчання протягом перших кількох тижнів після підписання трудового договору.

7.4 Пошук роботи

Ви можете шукати роботу через різні канали: бюро з працевлаштування Агентства з зайнятості, Інтернет, приватні агентства з працевлаштування, а також неурядові організації.

Бюро з працевлаштування (Агентство з зайнятості)

Держава надає підтримку шукачам роботи через бюро з працевлаштування, які поєднують безробітних з роботодавцями, що пропонують вакансії.

Реєстрація: Щоб зареєструватися як безробітний, необхідно відвідати відповідне бюро з працевлаштування в муніципалітеті, де ви зареєстровані за місцем проживання. Реєстрація є безкоштовною і не є обов'язковою, однак вона необхідна, якщо ви плануєте подавати заявки на різні види фінансової допомоги (див. розділ 8. Соціальна допомога).

Порядок: Реєстрація здійснюється особисто. Агент з працевлаштування складе для вас індивідуальний план пошуку роботи, а також ви зможете отримувати пропозиції щодо вакансій. Крім того, ви маєте право брати участь у безкоштовних програмах професійного навчання та отримувати психологічну підтримку під час пошуку роботи.

Графік: Протягом періоду реєстрації в бюро з працевлаштування ви зобов'язані відвідувати його відповідно до встановленого графіка (у день, зазначений у вашій реєстраційній картці) та вашого індивідуального плану. Якщо вам буде запропонована робота, яку бюро вважає підходящою, ви повинні бути готові приступити до неї протягом 14 днів з моменту отримання пропозиції. У разі відмови ваша реєстрація буде припинена. Повторно зареєструватися можна через 6 місяців.

Порада: Рекомендується звернутися по допомогу до людини, яка добре володіє болгарською мовою, щоб вона допомогла вам подати заявку та обговорити з агентом з працевлаштування вашу освіту, професійний досвід і побажання. Якщо у вас є документи про освіту чи професійну кваліфікацію, візьміть їх із собою.

ВАЖНО

Бюро з працевлаштування реалізують програми підтримки для окремих категорій осіб, зокрема молоді до 29 років, осіб з інвалідністю та батьків дітей віком до 5 років. Під час візиту працівники бюро повинні надати вам інформацію про доступні програми.

- az.government.bg. ✎

Інтернет платформи

Існує онлайн-платформа, створена Фондом доступу до прав (FAR), яка допоможе Вам у пошуку роботи www.migrantlife.bg.

Найпопулярніші сайти з пошуку роботи серед болгарських користувачів (болгарською мовою) є такі:

- www.jobs.bg
- www.karieri.bg
- www.rabota.bg
- www.zaplata.bg
- www.jobtiger.bg
- www.bg.jooble.org
- www.ngobg.info

Подання заявки: Вам потрібно зареєструватися, підготувати резюме, вибрати бажану посаду та подати заявку. Залежно від оголошення про вакансію, Вам також може знадобитися написати супровідний лист. Роботодавці, які зацікавлені в вашій заявці, зв'яжуться з вами за контактними даними, вказаними у вашому резюме.

Приватні агентства із працевлаштування

Агенція	Вебсайт 	
Catro Bulgaria	www.catrobg.com	Мають досвід роботи з біженцями
Manpower	www.manpower.bg	Популярна агенція, що допомагає знайти оплачувану роботу
Hermes	www.hr-hermes.com	Популярна агенція, що допомагає знайти оплачувану роботу
Adecco Bulgaria	www.adeccobulgaria.com	Популярна агенція, що допомагає знайти оплачувану роботу
Horizons	www.horizons.bg	Популярна агенція, що допомагає знайти оплачувану роботу
Synetica	www.synecticaconsult.com/bg/	Популярна агенція, що допомагає знайти оплачувану роботу

Неурядові організації

Організація «Карітас» керує спеціалізованими кар'єрними центрами для біженців у Софії, Пловдиві та Бургасі. У цих центрах ви можете отримати допомогу з підготовки резюме, поради щодо проходження співбесіди, а також ознайомитися з конкретними пропозиціями роботи. Кар'єрні центри підтримують мережу контактів з роботодавцями, які мають досвід найму громадян України. Вони також регулярно організують ярмарки вакансій, де ви можете безпосередньо поспілкуватися з представниками зацікавлених компаній.

Крім того, кар'єрні центри «Карітас» можуть надати підтримку у записі на програми професійного навчання, відкритті банківських рахунків та започаткуванні власної справи.

Місце знаходження	Софія	Пловдив	Бургас
Адреса	бул. Сливниця, 227, Софія	Вул. Стефана Верковича, 3, 3 поверх, офіс 6	бул. Івана Вазова, 2, Бургас
Телефон	00359 886 317 176	00359 888 819 230	00359 882 594 041
Електронна пошта	career.center@caritas-sofia.org	plovdiv.caritas@gmail.com	migration.burgas@caritas-sofia.org

Партнер УВКБ ООН - організація «Карітас» регулярно організовує ярмарки вакансій, на яких представлені можливості працевлаштування та компанії-роботодавці. © УВКБ ООН / Сільвія Дешева

Подібну підтримку також можна отримати в громадських центрах «COMPASS» або в інших неурядових організаціях. Актуальну інформацію щодо доступних послуг можна перевірити в Міжнародній організації з міграції (МОМ) (усі контакти див. у розділі 11.).

7.5 Укладення трудового договору

Для підписання трудового договору вам знадобляться такі документи:

- картка реєстрації тимчасового захисту;
- дипломи про освіту та сертифікати про професійну підготовку (за наявності);
- документ про проходження медичного огляду від сімейного лікаря, який підтверджує, що стан вашого здоров'я дозволяє виконувати відповідну роботу (за потреби);
- довідка про відсутність судимості, якщо цього вимагає роботодавець (*процедуру її отримання див. у розділі 2. Реєстрація для отримання тимчасового захисту та інші документи, підрозділ 2.5*).

Роботодавець зобов'язаний повідомити Національне податкове агентство про ваше прийняття на роботу протягом трьох днів з моменту підписання трудового договору. Важливо отримати підписану копію договору.

3 1 червня 2026 року кожен працівник зможе перевірити свою уніфіковану електронну трудову книжку на вебсайті Національного податкового агентства. Там міститиметься інформація про всю вашу трудову діяльність та укладені трудові договори.

7.6 Відкриття банківського рахунку

Більшість роботодавців виплачують заробітну плату працівникам щомісяця шляхом банківського переказу.

Відкриття банківського рахунку іноді може бути складним, оскільки банки висувають додаткові вимоги до іноземних громадян.

Порада: Під час звернення до банку повідомте, що ви хочете відкрити платіжний рахунок для основних операцій. Банк зобов'язаний надати вам письмову відповідь протягом 10 робочих днів. У разі відмови ви маєте право оскаржити рішення за допомогою адвоката (контакти організацій, що надають безкоштовну юридичну допомогу, див. у розділі 11).

Візьміть із собою до банку трудовий договір та договір оренди житла, якщо вони у вас є.

7.7 Допомога по безробіттю

Ви можете мати право на отримання допомоги по безробіттю, якщо протягом останніх 18 місяців ви пропрацювали щонайменше 12 місяців за трудовим договором. Розмір і тривалість виплат залежать від рівня вашої заробітної плати та загальної тривалості працевлаштування. Станом на 2026 рік мінімальний розмір допомоги по безробіттю становить 9,21 євро на день, а мінімальна тривалість виплат – чотири місяці

Як подати заявку на допомогу по безробіттю?

1. Зареєструйтеся як безробітний у бюро з працевлаштування (див. розділ 6.4);
2. Подайте заяву до відповідного регіонального відділення Національного інституту соціального забезпечення у вашому місті (для Софії: бул. Олександра Стамболійського, 62-64).

Під час отримання допомоги по безробіттю держава сплачує ваше медичне страхування, а страховий стаж продовжує накопичуватися, що є важливим для майбутнього пенсійного забезпечення).

7.8 Пенсійне забезпечення

У Болгарії існують два основні види пенсій:

Пенсія за страховий стаж і вік – призначається після досягнення встановленого пенсійного віку та наявності необхідного страхового стажу, набутого в Болгарії. Мінімальна тривалість страхового стажу для отримання такої пенсії становить 15 років.

Соціальна пенсія – надається особам віком понад 70 років, якщо дохід домогосподарства становить менше **390,63 євро** на особу (станом на 2026 рік). Розмір соціальної пенсії у 2026 році становить **170,51 євро**.

Як отримати соціальну пенсію?

1. Подайте заяву до місцевого відділення Національного інституту соціального забезпечення у вашому місті (для Софії: бул. Олександра Стамболійського, 62-64);
2. Рішення за заявою надається протягом 4 місяців з моменту її подання.

Виплата пенсії здійснюється за вашим вибором – банківським переказом або через поштове відділення.

Важливо: Ви маєте право на отримання соціальної пенсії лише за умови, що не отримуєте іншу пенсію, зокрема пенсію з України.

РОЗДІЛ 8: СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА

Після отримання тимчасового захисту ви маєте ті самі права на соціальну допомогу та соціальні послуги, що й громадяни Болгарії.

Соціальна допомога надається через Агентство соціальної допомоги та його місцеві підрозділи. Існує кілька видів соціальної підтримки, зокрема: соціальна допомога для осіб, які перебувають у складному матеріальному становищі, сімейні виплати на дітей, виплати по інвалідності.

8.1 Соціальна допомога для осіб у скрутному матеріальному становищі

Одноразова допомога (раз на рік)

Ви можете отримати одноразову соціальну допомогу внаслідок непередбачуваної події, внаслідок якої ви не маєте змоги покрити непередбачені витрати. Розмір допомоги визначається щороку. Максимальна сума одноразової допомоги у 2026 році становить 1171,89 євро.

Щомісячні виплати

Ця допомога виплачується щомісяця особам, які перебувають у скрутному матеріальному становищі. Її розмір визначається з урахуванням індивідуальних обставин, зокрема: рівня доходу, кількості членів домогосподарства, наявного майна та типу житла, стану здоров'я, сімейного стану, віку, заощаджень тощо. З 2026 року максимальний розмір щомісячної допомоги становить **193,37 євро**.

Для отримання повної суми цієї допомоги ваша дитина має бути зарахована до дошкільного закладу або закладу загальної середньої освіти в Болгарії.

Цільова допомога на опалення

- Ця допомога надається на період п'яти місяців.
- Заявки приймаються з 1 липня по 31 жовтня.
- Щомісячний розмір цільової допомоги на опалення у 2026 році становить **62,04 євро**.

Як подати заявку на отримання соціальної допомоги?

<p>Крок 1. Подання заявки Ваші дії: Зверніться до Управління соціальної допомоги в муніципалітеті за місцем вашого фактичного проживання. Заповніть заяву на отримання соціальної допомоги на місці. До заяви необхідно додати документи, що підтверджують ваш дохід (за наявності), а також копію картки тимчасового захисту.</p>	<p>У деяких випадках можуть знадобитися додаткові документи.</p>
<p>Крок 2. Соціальне обстеження Ваші дії: Протягом 20 днів після подання заяви соціальний працівник відвідає ваше помешкання за вказаною адресою для проведення соціального обстеження та підготовки відповідного звіту. Під час візиту буде оцінено умови проживання та зібрано необхідну інформацію.</p>	<p>Соціальні співбесіди проводяться болгарською мовою. За потреби рекомендується залучити перекладача або особу, яка володіє болгарською мовою, щоб допомогти вам під час спілкування.</p>
<p>Крок 3. Рішення Ваші дії: Про рішення по вашій заяві вас повідомлять протягом 41 дня з моменту її подання.</p>	<p>У разі відмови у наданні соціальної допомоги ви маєте право подати апеляцію. За юридичною допомогою звертайтеся до неурядових організацій (контакти див. у розділі 11).</p>

8.2 Сімейні виплати на дітей

Одноразові виплати

	Доходу	Розмір допомоги	Додатко Ві вимоги
Під час вагітності	Вимоги до доходу: Дохід членів вашої сім'ї за попередній рік повинен бути нижчим за встановлений поріг – 439,71 євро (станом на 2026 рік).	115,04€	Відсутні.
При народженні або усиновленні дитини	Вимоги до доходу: Відсутні – право на допомогу мають усі сім'ї.	на першу дитину – 191,74 євро, на другу дитину – 60,17 євро, на третю дитину – 230,09 євро, на четверту та кожну наступну дитину – 153,39 євро.	Відсутні.
При зарахуванні дитини до першого, другого, третього, четвертого або восьмого класу	Вимоги до доходу: Відсутні.	153,39 євро, виплачується двома частинами – на початку першого та другого семестрів навчального року.	Дитина повинна бути зарахован а до закладу освіти в болгарській й системі освіти.

ВАЖЛИВО

Допомога підлягає поверненню державі, якщо дитина має понад 5 пропущених без поважної причини занять протягом одного місяця.

Щомісячні виплати: Це регулярні виплати на дітей, які нараховуються щомісяця. Їхній розмір є меншим порівняно з одноразовими виплатами, однак вони надаються протягом тривалого періоду.

- 1. На виховання дитини до 18 років (або до 20 років, якщо дитина навчається):** Дохід членів вашої сім'ї за попередній рік повинен бути нижчим за встановлений поріг – 388,58 євро. Розмір допомоги у 2026 році: 25,57 євро на місяць – для сім'ї з однією дитиною, 56,25 євро – з двома дітьми, 84,37 євро – з трьома дітьми, 89,48 євро – з чотирма дітьми із доплатою 10,23 євро за кожну наступну дитину.
- 2. - На виховання дитини віком до 1 року:** Дохід членів вашої сім'ї за попередній рік повинен бути нижчим за встановлений поріг – 388,58 євро. Розмір допомоги: 102,26 євро на місяць

Як подати заявку на отримання сімейних виплат на дітей?

Крок 1: Зверніться до **Управління соціальної допомоги** в муніципалітеті за місцем вашого фактичного проживання.

- Заповніть заяву на отримання сімейної допомоги безпосередньо в установі. До заяви необхідно додати: документи, що підтверджують ваш дохід (якщо це є вимогою для відповідного виду допомоги та за наявності таких документів), копію картки тимчасового захисту. У деяких випадках можуть знадобитися додаткові документи.
- Щоб зменшити ризик відмови, ви можете подати заяву разом із супровідними документами поштою або в електронній формі через онлайн-платформу egov.bg. У разі подання заявки онлайн вам знадобиться PIC-код, виданий Національним податковим агентством або Національним інститутом соціального забезпечення, або відповідний електронний підпис.

Крок 2. Ви отримаєте рішення щодо вашої заявки протягом **14 днів** з моменту її подання.

- Цей строк може бути продовжено у разі необхідності надання додаткових документів або проведення перевірок.
- У разі відмови у наданні сімейної допомоги рекомендується негайно звернутися за юридичною допомогою, оскільки судовою практикою в Болгарії часто свідчить про визнання таких відмов незаконними (див. у розділі 11). Апеляцію на рішення про відмову необхідно подати протягом 14 днів з моменту отримання рішення.

8.3 Допомога для осіб з інвалідністю

Особи з інвалідністю в Болгарії мають право на медичну, соціальну та фінансову підтримку з боку держави. Ключовою умовою для отримання такої підтримки є офіційне встановлення інвалідності відповідно до болгарського законодавства компетентними органами Болгарії.

Процедура визнання інвалідності (TELK)

КРОКИ 	ВАЖЛИВО
<p>Ваш сімейний лікар підготує пакет документів, який необхідно подати до Територіальної експертної медичної комісії (ТЕМК, або TELK – болгарська абревіатура), органу, відповідального за встановлення інвалідності в Болгарії.</p> <p>Якщо у вас немає сімейного лікаря, цю процедуру може здійснити інший лікар, який вас лікує (процедуру вибору сімейного лікаря див. у розділі 9. Охорона здоров'я).</p>	<p>Лікар визначить, які результати аналізів, медичні обстеження та процедури мають бути включені до медичної документації. За потреби вас можуть направити на додаткові обстеження та аналізи перед проходженням огляду в TELK. Усі медичні документи повинні бути видані протягом останніх 12 місяців до дня проходження комісії TELK не обов'язково мати медичне страхування. Однак усі необхідні аналізи та обстеження, які подаються до комісії, сплачуються заявником самостійно.</p>
<p>Ви повинні подати підготовлений пакет документів до Регіонального реєстру медичних експертів за місцем вашої реєстрації.</p> <p>Адреси реєстрів: Софія: вул. Димитра Грекова, 2; Бургас: бул. Стефана Стамболова, 73; Варна: вул. Брегалніца, 3; Пловдив: вул. Перуштіца, 1.</p>	<p>Для подання документів на встановлення інвалідності ви повинні бути зареєстровані за відповідною адресою щонайменше три місяці.</p>
<p>Комісія TELK ухвалює рішення щодо вашої заяви протягом трьох місяців з моменту подання документів. Зазвичай оцінка проводиться на підставі поданої документації, однак у поодиноких випадках вас можуть запросити на додаткове клінічне обстеження.</p>	<p>Строк дії рішення TELK зазвичай становить від одного до трьох років, однак для окремих захворювань інвалідність може бути встановлена безстроково. Ваш сімейний або лікуючий лікар поінформує вас про це на початку процедури.</p>

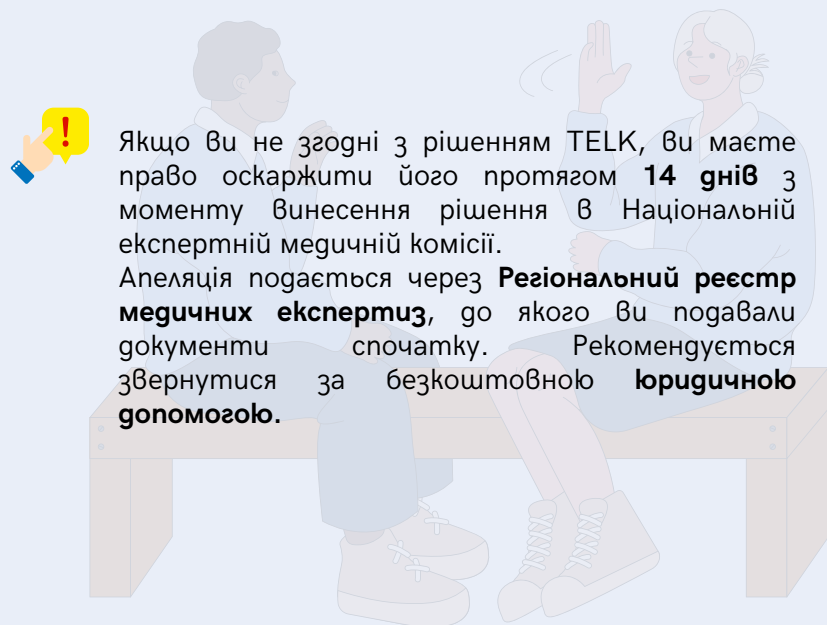
Під час подання документів вам необхідно підготувати:

- анкету (заповнюється на місці);
- направлення від вашого сімейного/лікуючого лікаря;
- усі медичні документи, підготовлені разом із лікарем;
- свідоцтво про народження - у разі встановлення інвалідності для дитини віком до 16 років.

Документи також можна подати поштою або в електронній формі, якщо у вас є відповідний електронний підпис.

Рішення TELK міститиме, зокрема, таку інформацію:

- ступінь інвалідності (у відсотках);
- потребу в допомозі іншої особи;
- строк дії інвалідності та дату, до якої рішення є чинним, а також інші релевантні відомості..

Якщо ви не згодні з рішенням TELK, ви маєте право оскаржити його протягом **14 днів** з моменту винесення рішення в Національній експертній медичній комісії. Апеляція подається через **Регіональний реєстр медичних експертів**, до якого ви подавали документи спочатку. Рекомендується звернутися за безкоштовною **юридичною допомогою**.

Після отримання офіційного рішення TELK, яке підтверджує встановлення інвалідності, ви можете подавати заявки на різні види соціальної та фінансової підтримки, передбачені законодавством Болгарії:

Щомісячна фінансова допомога для осіб віком старше 18 років

Степен на увреждане	Сума (2026)
50% до 70.99%	27,34€
71% до 90%	58,59€
Над 90%	97,66€
Над 90% + чужда помощ	117,19€

Щомісячна фінансова допомога для дітей віком до 18 років (або до 20 років, якщо дитина навчається)

Степен на увреждане	Сума (2026)
50% до 70%	230,09€
70% до 90%	291,44€
90% и повече	603,33€

Цільова фінансова допомога

Ви можете отримати цільову фінансову допомогу, зокрема, на: придбання особистого автомобіля, облаштування житла, реабілітацію, оренду муніципального житла.

Інформацію про конкретні вимоги та умови надання такої допомоги можна отримати в Дирекції соціальної допомоги.

Особистий помічник

Якщо в рішенні TELK зазначено, що ви потребуєте допомоги іншої особи (а у випадку дитини – навіть якщо це не зазначено в рішенні), ви маєте право на послугу «особистий помічник».

- **Кількість годин:** Від 15 до 168 годин на місяць. Кількість годин визначається на підставі індивідуальної оцінки, яку проводять соціальні працівники Управління соціальної допомоги. Після цього видається відповідне направлення.
- **Подання заяви:** Після отримання направлення необхідно подати заяву про призначення особистого помічника до муніципалітету за місцем проживання.
- **Вибір помічника:** Ви самостійно обираєте особу, яка буде вашим особистим помічником. Це може бути родич або знайома вам особа, якій ви довіряєте. Обраний помічник укладає трудовий договір з муніципалітетом та отримує оплату за надані послуги.
- **Оплата праці у 2026 році:** 5,24 євро за годину.

Пенсія по інвалідності

Окрім фінансової допомоги, що надається Управлінням соціальної допомоги, ви можете мати право на пенсію по інвалідності, якщо ступінь інвалідності, визначений TELK, становить 50% або більше.

- якщо вам 30 років або більше – 5 років;
- якщо вам від 25 до 30 років – 3 роки;
- якщо вам від 20 до 25 років – 1 рік;
- якщо вам менше 20 років або ви сліпі від народження – страховий стаж не вимагається.

А якщо ви не маєте необхідного страхового стажу, ви можете отримувати соціальну пенсію по інвалідності, але лише за умови, що ступінь інвалідності, визначений TELK, становить **71%** або більше.

Подання заявки: Заяву необхідно подати до регіонального відділення Національного інституту соціального забезпечення. До заяви слід додати копію рішення TELK.

8.4 Соціальна пенсія для осіб віком від 70 років

Якщо вам 70 років або більше, ви маєте право на отримання соціальної пенсії, яка не залежить від вашого страхового стажу в Болгарії. Основні умови: сукупний дохід членів вашої сім'ї повинен бути нижчим за встановлений поріг (**у 2026 році – 390,63 євро на особу**), а також ви не повинні отримувати жодної іншої пенсії. Якщо ж ви отримуєте пенсію з України, ви не маєте права на отримання соціальної пенсії в Болгарії.

Щомісячний розмір соціальної пенсії у 2026 році становить **170,51 євро**.

Подання заяви: Щоб отримати соціальну пенсію, необхідно подати заяву до відділення Національного інституту соціального забезпечення (НИСЗ) у вашому регіональному місті. (адреса у Софії: бульвар Олександра Стамболійського, 62-64).

Рішення: Рішення про надання пенсії приймається протягом 4 місяців з моменту подання заяви. У разі відмови ви маєте право подати апеляцію директору відділення НИСЗ, до якого ви подавали документи. Рекомендується звернутися за юридичною допомогою (контакти див. у розділі 11).

Виплата пенсії: Ви можете отримувати пенсію на банківський рахунок, у поштовому відділенні на ваш вибір або за адресою вашого проживання

РОЗДІЛ 9: ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

9.1 Сплата внесків на медичне страхування

Система охорони здоров'я в Болгарії вимагає від вас сплачувати щомісячну плату, відому як медичне страхування, в обмін на яку ви отримуєте пакет медичних послуг (медичну та стоматологічну допомогу, медичні огляди, лікарські засоби) у разі потреби. Якщо ви не сплачуєте медичне страхування, ви все одно маєте право на медичну допомогу, але за значно вищими цінами.

Держава покриває медичне страхування для осіб віком до **18 років**, які перебувають під тимчасовим захистом, а також для жінок віком понад **63 роки та чоловіків віком понад 65 років**.

Крім того, держава також покриває медичне страхування для:

- студентів, які навчаються на денній формі, до досягнення 26-річного віку;
- безробітних, зареєстрованих як особи, що шукають роботу, у бюро праці;
- осіб, які отримують щомісячну соціальну допомогу або перебувають у соціальних службах;
- подружжя, батьків або бабусь і дідусів осіб з інвалідністю понад 50% та встановленою потребою в допомозі від іншої особи;
- пенсіонерів, які отримують пенсію в Болгарії.

Якщо вам від 18 до 63/65 років і ви не потрапляєте до вищезазначених категорій, держава покриватиме ваші страхові внески лише протягом перших 90 днів після отримання тимчасового захисту. **Після закінчення цього періоду ви повинні будете самостійно покривати ці внески.**

Розмір і спосіб сплати внесків на медичне страхування залежать від того, чи маєте ви офіційний трудовий договір і яку заробітну плату отримуєте

<p>Якщо ви працюєте за трудовим договором</p>	<p>Вони становлять 8% від вашої заробітної плати. Частина суми сплачується вашим роботодавцем (60%), а решта 40% автоматично вираховується з вашої заробітної плати.</p>	<p>Місячна сума залежить від вашої заробітної плати.</p>	<p>Автоматично вираховується.</p>
<p>Якщо ви не працюєте, ви повинні самостійно сплачувати щомісячні внески.</p>	<p>Щоб сплатити внески, ви повинні спочатку заповнити спеціальну декларацію та подати її до регіонального відділення Національного податкового агентства за вашою адресою.</p>	<p>щомісячний внесок: 22.03€</p>	<p>Ви повинні сплатити цю суму до 25 числа місяця.</p>

Втрата прав: Якщо ви не сплачуєте внески на медичне страхування понад **три місяці** протягом трирічного періоду, ви втратите права, які вони вам надають, тобто доступ до медичної допомоги за значно нижчими цінами. Ці права відновлюються після сплати прострочених внесків. Ви не повинні мати заборгованості за попередні п'ять років.

Відновлення прав на медичне страхування

1. Подайте форму 7 до відділення Національного податкового агентства (НПА) у вашому регіоні.
2. Сплатіть суму прострочених внесків на медичне страхування, звернувшись до банку та переказавши кошти на рахунок Національного податкового агентства (номер рахунку вам повідомлять) або відвідавши відділення Національного податкового агентства.

9.2 Доступ до медичних послуг

Сімейний лікар

Лікар, який стежить за вашим загальним станом здоров'я та історією хвороби, є вашим особистим або сімейним лікарем (GP). Якщо ви регулярно сплачуєте внески на медичне страхування, ви можете обрати лікаря для себе та всіх членів своєї сім'ї. Ваш особистий лікар є першим фахівцем, до якого ви звертаєтесь, коли вам потрібна медична допомога (за винятком випадків, коли ситуація є невідкладною та потребує термінової допомоги).

Як зареєструватися у сімейного лікаря?

Якщо ви обираєте особистого лікаря вперше, ви можете зробити це в будь-який час року. Якщо ви бажаєте змінити лікаря, це можна зробити лише в червні та грудні (або в будь-який час року, якщо ви змінили адресу проживання).

• Процедура:

- Оберіть особистого лікаря** (порада: оберіть лікаря, чий кабінет розташований поблизу вашого нового місця проживання). Вибір особистого лікаря для дітей віком до 18 років здійснюють їхні батьки або опікуни. Якщо ви не можете знайти такого лікаря, зверніться до Регіонального фонду медичного страхування в місті, де ви проживаєте. У Софії він розташований за адресою: вул. Енос, 10, Вхід Б (також є регіональні відділення в різних районах). Вони зобов'язані надати вам допомогу.
- Подайте заявку.** Відвідайте кабінет обраного лікаря та заповніть там заявку до Регіонального фонду медичного страхування (ви також можете зробити це безпосередньо у Фонді).
- Отримайте документи.** Коли ви вперше обираєте особистого лікаря, вам повинні видати картку медичного страхування. Вона підтверджує вашу реєстрацію у особистого лікаря та стоматолога. Картку медичного страхування видає Регіональний фонд медичного страхування.

Вартість консультації (2026)	Станом на 2026 рік візит до сімейного лікаря коштує 1,48 євро . Пенсіонери сплачують знижену плату в розмірі 0,51 євро .
Коли візити є БЕЗКОШТОВНИМИ	Візити є безкоштовними для дітей, вагітних жінок або жінок протягом перших 45 днів після пологів, осіб, які отримують соціальну допомогу або допомогу по безробіттю, осіб, які страждають на злякисні захворювання, тощо.
Ключові функції	<ul style="list-style-type: none"> лікує такі захворювання, як грип, застуда та інші легкі захворювання, призначаючи необхідні лікарські засоби; видає документ, відомий як направлення, для безкоштовних обстежень або до іншого лікаря – фахівця в певній галузі (наприклад, гінеколога, хірурга, ортопеда тощо). Якщо ви звертаєтесь безпосередньо до фахівця без направлення від сімейного лікаря, вам доведеться сплатити значно вищу плату; проводить профілактичні огляди та обов'язкові щеплення (щеплення для дітей у Болгарії є обов'язковими та проводяться за встановленим графіком; документ, що підтверджує їх проведення, необхідний під час зарахування до дитячого садка та школи); надає необхідну медичну документацію (картку медичного страхування, довідку про непрацездатність, довідку для зарахування до дитячого садка та школи, для початку роботи тощо), а також веде цифровий профіль кожного пацієнта з історією захворювань; надає підтримку пацієнтам із хронічними захворюваннями (веде книгу рецептів, що дозволяє отримувати лікарські засоби зі значною знижкою) та особам з інвалідністю (готує документи та направляє їх на оцінку інвалідності спеціальною комісією – так званою ТЕЛК).
Направлення	Якщо ви звертаєтесь до фахівця за направленням від вашого сімейного лікаря, ви також сплачуєте плату в розмірі 1,48 євро. Направлення, видане сімейним лікарем, є дійсним протягом 30 днів, упродовж яких ви повинні відвідати фахівця.

Госпіталізація

Тип	Збір
Застрахований пацієнт	Якщо ви сплатили внески на медичне страхування, за перебування в лікарні з вас стягуватиметься плата в розмірі 2,97 євро на день (станом на 2026 рік). Ви також можете доплатити за інші додаткові послуги (кращі умови проживання, додаткові лікарські засоби, вибір конкретного лікаря для лікування тощо).
Незастраховані та вагітні	Вагітні жінки мають право на низку обстежень і медичних послуг під час пологів, навіть якщо вони не сплачували внески на медичне страхування.
Незастраховані та малозабезпечені	Якщо ви не сплачували внески на медичне страхування і не маєте доходу або особистого майна, ви все одно можете мати право на лікування в лікарні, яке оплачується Управлінням соціальної допомоги за вашою адресою. Щоб скористатися цією можливістю, ви повинні заповнити заяву, яку директор лікарні подає до Управління. Соціальні працівники Управління проводять соціальне обстеження протягом семи днів, перш ніж ухвалити рішення щодо вашої заяви.

Невідкладна допомога

Ви маєте право на безкоштовну невідкладну медичну допомогу в ситуаціях, що загрожують життю, незалежно від того, чи сплачували ви внески на медичне страхування.

У разі надзвичайних ситуацій, пов'язаних зі здоров'ям, дорожньо-транспортних пригод, пожеж тощо – телефонуйте за номером **112**. Дзвінок є безкоштовним, а номер однаковий по всій Європі. Оператори розмовляють лише **болгарською та англійською мовами**.

9.3 Лікарські засоби

- Ліки можна придбати в аптеках та ліцензованих аптечних пунктах. Деякі легкі лікарські засоби можна придбати без рецепта лікаря (наприклад, парацетамол, Нурофен, аспірин, анальгін тощо). Однак більшість лікарських засобів можна придбати лише за рецептом (наприклад, антибіотики).

Як правило, лікарські засоби оплачуються пацієнтами. Лікар видає пацієнтам із хронічними захворюваннями **рецептурну книжку**, яка дозволяє їм отримувати необхідні лікарські засоби в аптеках безкоштовно або з великою знижкою.

9.4 Стоматологічні послуги

- Особи, які мають медичне страхування, можуть обирати свого стоматолога та мають право на обмежену кількість безкоштовних процедур щороку. До них належать комплексне обстеження та три стоматологічні процедури, зокрема лікування карієсу та видалення зубів.
- Інші стоматологічні послуги та пов'язані з ними процедури оплачуються пацієнтом.
- За кожне відвідування пацієнт сплачує плату, яка дорівнює сумі, що стягується лікарем загальної практики або фахівцем (1,48 євро станом на 2026 рік).

9.5 Запис на прийом до фахівця

1. Отримавши направлення від сімейного лікаря, ви можете обрати будь-якого фахівця або медичний заклад, який співпрацює з Національним фондом медичного страхування та приймає направлення.

2. Ви можете зателефонувати безпосередньо до кабінету лікаря або медичного закладу, щоб підтвердити цю інформацію та записатися на прийом.

3. **Онлайн запис: Інший спосіб – записатися на прийом через онлайн-платформу www.superdoc.bg.** ✨ Через неї ви можете записатися як на платну консультацію, так і на консультацію за направленням.

- Зайдіть на вебсайт і знайдіть лікаря за необхідною вам спеціалізацією.
- Оберіть зручні для вас дату та час.
- Оберіть спосіб оплати (безкоштовно за направленням, платно або покривається приватним страхуванням).
- Вкажіть, чи є ви новим пацієнтом, чи вже відвідували обраного лікаря.
- Зареєструйтеся та підтвердьте свій запис.
- **Принесіть із собою на прийом усі медичні документи та результати попередніх обстежень.**

4. Якщо ви звертаєтесь до фахівця за направленням від сімейного лікаря, ви також сплачуєте внесок у розмірі **1,48 євро**.

РОЗДІЛ 10:

Перебування в Болгарії після закінчення терміну тимчасового захисту

Альтернативні правові механізми

10.1 Міжнародний захист

Міжнародний захист (який включає статус біженця або гуманітарний статус) дозволяє отримати єдиний цивільний номер (замість особистого номера іноземця), а також посвідчення особи, яке визнається офіційним документом, що посвідчує особу (на відміну від картки реєстрації тимчасового захисту).

Крім того, особи, які мають статус біженця, мають право подати заяву на отримання болгарського громадянства через три роки, а особи, які мають гуманітарний статус – через п'ять років.

Наразі, якщо ви маєте тимчасовий захист, ви можете подати заяву на міжнародний захист до Державного агентства з питань біженців. Ваша заява буде зареєстрована, але не розглядатиметься до закінчення строку дії вашого тимчасового захисту.

Тимчасовий захист продовжується щороку, і на цьому етапі Рада Європейського Союзу домовилася, що він залишатиметься чинним до **4 березня 2027 року**.

Щоб отримати статус біженця або гуманітарний статус, ви повинні відповідати **визначеним критеріям**. Процедура здійснюється Державним агентством з питань біженців і триває до шести місяців (у разі оскарження негативного рішення цей строк може бути довшим).

Поки ви перебуваєте в процедурі отримання міжнародного захисту та не отримали остаточного рішення, ви можете легально працювати, але лише після третього місяця з моменту подання заяви. Це означає, що якщо у вас на даний момент є трудовий договір, його необхідно буде розірвати.

10.2 Проживання осіб болгарського походження

1. Постійне проживання

Ви маєте право подати заяву на **постійне проживання** (тобто проживання на необмежений строк), якщо один із ваших родичів у висхідній лінії (батьки, бабусі та дідусі, прабабусі та прадідусі) є **болгарином**. У такому випадку вам не потрібна віза типу «D», яку в іншому разі необхідно було б отримати за межами території Болгарії.

Документи подаються до **Управління міграції** в Софії (бульвар Марія Луїза, 91) або до регіональних управлінь Міністерства внутрішніх справ. Необхідні документи:

- копія дійсного паспорта;
- підтвердження наявності надійного житла (наприклад, договір оренди);
- довідка про несудимість (процедуру її отримання див. Частина 2. Реєстрація для тимчасового захисту та інші документи, пункт 2.5);
- свідоцтво про народження або довідка від Виконавчої агенції у справах болгар за кордоном, що підтверджує болгарське походження;
- трудовий договір, укладений на строк не менше шести місяців;
- документ про сплату державного збору.

Строк видачі дозволу на постійне проживання становить два місяці.

2. Болгарське громадянство

Ви можете подати заявку на отримання болгарського громадянства, подавши до Міністерства юстиції наступні документи:

- Документ, що підтверджує болгарське походження;
- Свідоцтво про народження
- Довідка про несудимість з України та Болгарії;
- Документ з прокуратури, що підтверджує відсутність кримінального провадження за умисний злочин;
- Медичний документ, виданий медичною консультативною комісією (МКК), що підтверджує відсутність гострих інфекційних захворювань;
- Автобіографія;
- Актуальна фотографія паспортного формату;
- Ксерокопія документа, що підтверджує особу.
- Державний збір у розмірі **153,39 євро**.

З вами проведуть співбесіду. Міністерство юстиції вигає пропозицію щодо постанови протягом 12 місяців з моменту подання документів. Указ затверджується Президентом Республіки Болгарія, і встановленого терміну для його видання немає.

10.3 Проживання після видачі візи категорії «D»

Якщо у вас немає інших підстав для проживання в Болгарії, ви повинні подати заяву на візу категорії «D» у болгарському консульстві за межами країни, а після цього отримати дозвіл на проживання.

Окрім болгарського консульства в Києві (Україна), ви також можете подати заяву в інших консульських установах. Найближчі з них розташовані в Салоніках (Греція), Скоп'є (Північна Македонія), Бухаресті (Румунія) та Стамбулі (Туреччина).

Для отримання візи типу «D» ви повинні відповідати певним умовам (наприклад, мати дозвіл на роботу від Агентства з працевлаштування; здійснювати комерційну діяльність і надавати роботу громадянам Болгарії; бути зарахованим до закладу вищої освіти в Болгарії; бути прийнятим на лікування до болгарського медичного закладу тощо).

ВАЖЛИВО

Хоча на цьому етапі не існує конкретної процедури для перебування осіб після закінчення строку тимчасового захисту, Рада Європейського Союзу надала рекомендацію всім державам-членам щодо запровадження таких процедур. УВКБ ООН співпрацює з урядом Болгарії над конкретними законодавчими ініціативами в цьому напрямку.

ВАЖЛИВО

Зверніться за юридичною допомогою, щоб отримати консультацію щодо найбільш відповідної процедури для продовження вашого перебування. Контакти див. у розділі 11. *Ключові послуги та організації: контакти та адреси.*

РОЗДІЛ 11:

КЛЮЧОВІ ПОСЛУГИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ: КОНТАКТИ ТА АДРЕСИ

Інформація, захист прав, перенаправлення до відповідних служб

Міжнародна організація з міграції (МОМ) ✎

Адреса: м. Софія, вул. Цар Асен, 77

Телефон: +359 2 939 47 74

Facebook: www.facebook.com/IOMBulgaria

Електронна пошта: iomsofia@iom.int

Бюро інформації та послуг для громадян третіх країн ✎

Адреса: м. Софія, бульвар Христо
Ботева, 111

Телефон: + 359 879 651 046, +359 88
2 66 00 56

Електронна пошта: office@sofiada.eu

Графік роботи: понеділок-п'ятниця,
10:00-17:30

Ресурсні центри для мігрантів МОМ

Бургас

Адреса: бульвар Стефан Стамболов, 43,
офіс 3,
м. Бургас, 8001
Телефон: +359 886 177 295

Варна

Адреса: вул. Тарговська, павільйон 118,
житловий комплекс Чайка,
м. Варна, 9010
Телефон: +359 886 177 329

Для отримання додаткової інформації та
контактів:

[https://bulgaria.iom.int/contact-us.](https://bulgaria.iom.int/contact-us)

Форми звернень, зворотного зв'язку та скарг УВКБ ООН

Якщо ви хочете поставити запитання, висловити стурбованість, залишити відгук або пропозицію – відскануйте QR-код нижче та перейдіть до Форми звернень, зворотного зв'язку та скарг УВКБ ООН.

Ви також можете написати нам: bulsoprt@unhcr.org.

Якщо ваша скарга стосується неналежної поведінки співробітників УВКБ ООН, партнерів або інших пов'язаних сторін – звертайтеся до Офісу Генерального інспектора (IGO) на конфіденційний email: inspector@unhcr.org. Неналежна поведінка включає, зокрема: сексуальну експлуатацію та зловживання, домагання, дискримінацію, зловживання владою, помсту, незаконні дії, шахрайство та корупцію. Також – сприяння чи участь у таких діях.

Якщо ви розмірковуєте над тим, щоб подати скаргу офіційно, але ще не впевнені – ви можете конфіденційно проконсультуватися з нами: bulsosea@unhcr.org.

Корисна інформація про права, обов'язки та доступні послуги для біженців і шукачів притулку в Болгарії: <https://help.unhcr.org/bulgaria>.

Дізнатися більше про діяльність УВКБ ООН у Болгарії: <https://www.unhcr.org/bg/>.

Громадські центри захисту та інклюзії «Компас»

Це центри, де ви можете отримати індивідуальну соціальну підтримку, юридичну допомогу, допомогу в доступі до освіти та працевлаштування, а також курси болгарської мови (за наявності).

У центрах працюють співробітники Болгарського Червоного Хреста, «Карітас», Фонду доступу до прав (FAR) та інших організацій.

Пловдив

Адреса: бульвар Княгиня Марія Луїза, 47

Телефон: +359 882 977 523 (мобільний, Viber, Telegram)

Робочі години: понеділок-п'ятниця, 09:00-17:00
субота – 10:00-16:00

Варна

Адреса: вул. Габрово, 15

Телефон: +359 884 553 494

Telegram: Адрес: ул. „Габрово“ № 15

Телефон: (+359) 884 553 494

(<https://t.me/communitycentrevarna>)

Робочі години: понеділок – п'ятък, 09:00 – 12:00, 13:00 – 16:00

Харманли

Адреса: вул. Баучер, 5

Телефон: +359 887 290 487

Telegram: <https://t.me/communitycentrevarna>

Робочі години: понеділок-п'ятниця, 08:30-16:30

ОБЩНОСТЕН ЦЕНТЪР ЗА
ЗАКРИЛА И ВКЛЮЧВАНЕ
ПЛОВДИВ

Юридична допомога

Болгарський Гельсінський комітет ✎

Телефон: (+359) 2 943 4876; (+359) 2 944 0670; (+359) 2 943 4405 ; + (359) 8888 197 45 ; + (359) 888 788 105
Електронна пошта: refunit@bghelsinki.org

Фонд доступу до прав (FAR) ✎

Ви можете записатися на консультацію за такими телефонами:
+359 882873238, +359 884334283 (Вайбър/
WhatsApp);
Електронна пошта: office@farbg.eu

Центр правової допомоги «Голос у Болгарії» ✎

Адреса: м. Софія, вул. Тріагіца, 5Б, 2-й поверх, офіс 226
Телефон: +359 887 470 742
Електронна пошта: voicinbulgaria@gmail.com
Консультації проводяться щовівторка. Попередній запис обов'язковий за вказаним номером телефону.

Гуманітарна допомога, супровід та переклад

Рада жінок-біженців у Болгарії ✎

Адреса: м. Софія, вул. Іскар, 37
Facebook: <https://www.facebook.com/pg/CRWBG>
Електронна пошта: office@crw-bg.org

Болгарський Червоний Хрест (головний офіс) ✎

Адреса: м. Софія, бульвар Джеймса Бурчієра, 76
Телефон: +359 2 81 64 709

Фонд «Mission Wings» ✎

Адреса: м. Харманлі, бульвар Болгарія, 11
м. Стара Загора, вул. Христо Ботєва, 205.

Освітня та соціальна підтримка

Фонд «ReachOut» ✨

Адреса: вул. Бачо Кіро, 5

Запис до класів здійснюється за телефоном: +359 888 770 297 або

Електронна пошта: info@reachout.bg,
kristina@reachout.bg

Освітньо-інтеграційний центр «Український Вулик» ✨

Адреса: вул. Делійська Водениця 11, 150 школа, бічний вхід, 4 поверх

Телефон: +359879286391

Електронна пошта: info@uaid.org.ua

Асоціація «Arms Wide Open» ✨

Адреса: бульвар Князя Олександра Стамболійського, 18

Телефон: +359888339769

Електронна пошта: info@armswideopen.bg

Асоціація «Dreamhouse» ✨

Адреса: вул. Хенрик Ібсен 3

Телефон: +359 876 884 239

Електронна пошта: o.irzhytskaya@dreamshouse.org

Варна

Асоціація «Енерджи» (керує Центром «Компас» – Варна) ✨

Адреса: вул. Габрово, 15

АДРА Болгарія ✨

Адреса: вул. Стефан Караджа, 31, 3-й поверх

Телефон: +359887757835

Електронна пошта: krila.za.detsa@gmail.com

Бургаська область

Центр підтримки особистого розвитку ✨

Адреса головного офісу: вул. Райна Княгиня, 11

Адреса центру для дітей з України: Дитячий садок «Райна Княгиня»,

житловий комплекс «Славейков», блок 55.

Телефон: +359 56 825 809; +359885985433

Фонд «Добро» ✨

Адреса: 8240, курорт Сонячний берег, головна дорога Бургас-Варна, комплекс «Несебр Форт Клуб»

Телефон: +359 87 7445643, +380 66 1667149

Електронна пошта: info.dobro.bg@gmail.com

Допомога у працевлаштуванні та підприємстві

Допомога у працевлаштуванні надається у всіх центрах **Compass** (див. контакти вище) та у центрах кар'єри „**Каритас**“:

Центр кар'єри, Софія

Адреса: бульвар Слівниця, 227.

Телефон: +359 882 315 736

Центр кар'єри, Бургас

Адреса: Бульвар Івана Вазова, 2.

Телефон: +359 898 594 744

Психологічна підтримка

Фонд «Асоціація Анімус»

Адреса: Софія, вул. Екзарх Йосиф, 85.

Телефон: +359 2 983 5205

Електронна пошта: animus@animusassociation.org

Корисні онлайн-ресурси

WWW.REFUGEELIGHT.BG

Інформація вашою мовою про всі аспекти життя в Болгарії. Можливість отримати онлайн-консультацію з юристом.

WWW.HELP.UNHCR.ORG/BULGARIA

Інформація болгарською та англійською мовами щодо процедур та доступної підтримки.

WWW.ASYLUM.BG

Інформація вашою мовою про процедури, пов'язані з отриманням міжнародного захисту.

Ключові установи

Державне агентство у справах біженців (ДАБ)

Адреса: бульвар Марії Луїзи, 114В, м. Софія
Телефон: +359 2 421 5205, +359 2 421 5206
Електронна пошта:
sar@saref.government.bg

Управління з питань міграції Міністерства внутрішніх справ

Адреса: бульвар Марії Луїзи, 48, м. Софія
Телефон: +359 2 982 4808
Електронна пошта: migration@mvr.bg

Посилання на вебсайти:

Муніципалітет Софії

Муніципалітет Пловдива

Муніципалітет Варни

Муніципалітет Бургаса

Муніципалітет Несебра

Агентство зайнятості

Міністерство освіти і науки

Міністерство охорони здоров'я

Міністерство внутрішніх справ

Національне агентство професійної освіти та навчання

Національний центр інформації та документації (NACID)

Національне агентство доходів (NRA)

Національний інститут соціального страхування (NSSI)

Прокуратура

Регіональна каса медичного страхування (RHIF)

Дирекція соціальної допомоги

Територіальна експертна медична комісія (TEMC)

ПОСІБНИК З ІНТЕГРАЦІЇ

Вступний довідник: інформація для осіб, які
перебувають під тимчасовим захистом у Болгарії

Bulgaria

© 2026 Управління Верховного комісара ООН
у справах біженців

Представництво УВКБ ООН у Болгарії
bulso@unhcr.org
площа Позитано 2
1000 м.София
www.unhcr.org/bg

Слідкуйте за нами в соціальних мережах!

